

Solvency & Financial Condition Report 2019

Verslag van de solvabiliteit en financiële situatie van Menzis

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	4
SAMENVATTING	5
A. ACTIVITEITEN EN RESULTATEN	9
A.1 Activiteiten	9
A.2 Resultaten uit verzekeringsactiviteiten	15
A.3 Resultaten uit beleggingsactiviteiten	16
A.4 Resultaten uit overige activiteiten	17
A.5 Overige informatie	17
B. GOVERNANCE	19
B.1 Algemene informatie over het bestuursstelsel	19
B.2 Deskundigheid en betrouwbaarheid	25
B.3 Risicomanagementsystemen inclusief de beoordeling van het eigen risico en de solvabiliteit	27
B.4 Interne controle omgeving	30
B.5 Interne audit functie	31
B.6 Actuariële functie	32
B.7 Uitbesteding	33
B.8 Overige informatie	33
C. RISICOPROFIEL	35
C.1 Verzekeringstechnisch risico	35
C.2 Marktrisico	37
C.3 Kredietrisico	41
C.4 Liquiditeitsrisico	43
C.5 Operationeel risico	43
C.6 Overige materieel risico	45
C.7 Overige informatie	45
D. WAARDERING VOOR SOLVABILITEITSDOELEINDEN	46
D.1 Activa	48

D.2	Technische voorziening	53
D.3	Overige schulden	59
D.4	Alternatieve waarderingsmethoden	61
D.5	Overige informatie	61
E.	KAPITAALBEHEER	63
E.1	Eigen vermogen	63
E.2	Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste	65
E.3	Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste	66
E.4	Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model	66
E.5	Niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste en niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste	66
E.6	Overige informatie	66
	BIJLAGE 1. JURIDISCHE STRUCTUUR	68
	BIJLAGE 2. TOELICHTING MENZIS ZORGVERZEKERAAR N.V.	69
	BIJLAGE 3. TOELICHTING ANDERZORG N.V.	74
	BIJLAGE 4. TOELICHTING MENZIS N.V.	79

Inleiding

Solvency II is het raamwerk voor toezicht op verzekeraars. Het doel van dit toezichtkader is om de verzekerden voldoende beschermen tegen risico's. Transparantie in de vorm van een publieke rapportage, het Solvency and Financial Condition Report (SFCR), is een belangrijk onderdeel van het raamwerk. In dit rapport beschrijft Menzis haar werkzaamheden en resultaten, de bedrijfsvoering, het risicoprofiel en de uitgangspunten voor de waardering van activa, technische voorzieningen en andere verplichtingen, en het kapitaalbeheer.

Menzis stelt één enkel rapport over de solvabiliteit en financiële toestand ('single SFCR') op waarin de onderdelen voor Menzis groep en van de individuele verzekeringsentiteiten staan opgenomen. Een aantal kwantitatieve rapportagestaten zijn ter verdere onderbouwing bij het rapport opgenomen in de bijlage. Naast de SFCR publiceert Menzis ook haar financieel jaarverslag. De teksten van deze beide verslagen zijn op onderdelen gelijk aan elkaar. Dit komt doordat aan de SFCR en het financieel jaarverslag soortgelijke vereisten worden gesteld.

Alle bedragen in dit rapport zijn in duizenden euro's gepresenteerd, tenzij anders aangegeven. Als gevolg van afrondingen zijn kleine verschillen in de tabellen mogelijk.

Samenvatting

Activiteiten

Bij Menzis is iedereen welkom, zonder selectie. Alle verzekerden zijn lid en onze leden beslissen in een Ledenraad over zaken die er echt toe doen. We hebben geen winstoogmerk en geen aandeelhouders. Dat betekent dat het geld dat mensen aan ons toevertrouwen ten goede komt aan de zorg. Als Menzis voelen wij de noodzaak om aan te blijven tonen dat het zorgstelsel werkt en waardevol is. Ons doel is om vanuit onze positie als zorgverzekeraar goede zorg voor al onze klanten toegankelijk en betaalbaar te houden én meerwaarde te realiseren voor mens en maatschappij. Menzis heeft twee merken: Menzis en Anderzorg. De twee merken bieden basisverzekeringen, aanvullende verzekeringen en tandartsverzekeringen. Menzis is een landelijk werkende zorgverzekeraar met sterke regionale vertegenwoordiging. Het groepsresultaat na belastingen over 2019 komt uit op € 112,4 miljoen (2018: € 20,5 miljoen). In het resultaat 2019 is € 93,6 miljoen verwerkt ten laste van het resultaat in verband met de lager vastgestelde premie 2020 ten opzichte van de kostprijs van de premie.

Strategie

Menzis zet zich in om ook in de toekomst goede zorg toegankelijk en betaalbaar te houden en de leefkracht van mensen te helpen versterken. Onze concernstrategie onderscheidt drie pijlers:

Landelijk concurrerend

Voor klanten doen we wat de markt van ons verwacht. Zo hebben we een aansprekend en transparant productaanbod, goede service en persoonlijk zorgadvies en een concurrerende premie. We voldoen aan onze zorgplicht en beheersen de zorgkosten. Met SamenGezond zijn wij koploper als digitale gezondheidscoach om gezonder leven te stimuleren.

Krachtig in de regio

We pakken in onze regio's onze maatschappelijke rol op. Hier wonen veel van onze klanten, hebben we inkoopkracht, partners en het netwerk. Met zorgaanbieders maken we waardegerichte afspraken over gezondheidsuitkomsten tegen lagere kosten. We versterken de verbinding tussen leefkracht, zorg en het sociale domein. En met proactieve interventies bieden wij onze klanten het juiste advies op het juiste moment. Daarbij werken we nauw samen met zorgverleners, patiëntenorganisaties, werkgevers en gemeenten. Dat betekent dat we in de regio's gaan innoveren. En daar gaan al onze klanten van profiteren: wat we in de regio hebben geleerd, zetten we landelijk in.

Gezonde Menzis-organisatie

We zijn een gezonde organisatie, die landelijk concurrerend blijft en krachtig in de regio is. Onze medewerkers krijgen de ruimte om zich te ontwikkelen en tonen initiatief. Menzis is financieel gezond en wendbaar. Met professionele, op onze doelstellingen toegesneden processen en ICT-systemen en een stabiele, evenwichtige klantenportefeuille met groei in de regio.

Vanuit de concernstrategie bouwen we voort op deze ontwikkelingen om zo ook in de toekomst goede zorg toegankelijk en betaalbaar te houden en de leefkracht van mensen te helpen versterken.

Governance

Wie bij Menzis of Anderzorg verzekerd is, is lid van Coöperatie Menzis U.A.. Menzis kent geen onderscheid tussen de aansturing van de groep en de aansturing van een individuele juridische entiteit die tot de Menzis-groep behoort. Het bestuur van Menzis is opgedragen aan de Raad van Bestuur (RvB). De leden van de RvB zijn voor hun bestuurstaak samen en afzonderlijk verantwoordelijk schuldig aan de Raad van Commissarissen (RvC). De RvC fungeert als toezichthouder, werkgever en adviseur/klankbord van de RvB. De RvC houdt toezicht op de bedrijfsvoering, onder andere door de bespreking van de managementrapportages van de Directieraad, de managementletters van de interne auditor en de externe accountant en het financiële jaarverslag. De formele invloed en zeggenschap van klanten is bij Menzis geborgd via de Ledenraad. Deze brengt het verzekerdenbelang en het maatschappelijke belang onder de aandacht bij de RvB en de RvC. Voor een integere bedrijfsvoering kent Menzis het 'three lines of defence' model. Dit model verdeelt onze organisatie in drie 'verdedigingslijnen' om adequaat risicomanagement binnen Menzis te borgen.

Risicoprofiel

Menzis is een landelijk werkende coöperatie, die zich richt op het verstrekken van zowel basisverzekeringen als aanvullende verzekeringen. Wij beheersen ons verzekeringstechnisch risico door een adequate zorginkoop, premiestelling en voorzieningenbeleid. Menzis hanteert een behoudend beleggingsbeleid, dat afgestemd is op de maatschappelijke rol die we als zorgverzekeraar hebben. Door middel van periodieke ALM-studies (Asset Liability Management) wordt de samenstelling van de beleggingsportefeuille herijkt. Andere risico's die onderdeel uitmaken van het risicobeheerraamwerk zijn: vorderingen, liquiditeit en operationele risico's.

Coronavirus

Nauwlettend volgt Menzis de ontwikkelingen rondom de uitbraak van het coronavirus. Sinds de eerste besmetting is geconstateerd in Nederland, is bij Menzis het crisis management team operationeel en zijn maatregelen getroffen om de veiligheid van medewerkers en de continuïteit van de bedrijfsvoering zeker te stellen. Menzis houdt reserves aan om de financiële tegenslagen op te vangen. Dit zodat in geval van een zware schok Menzis nog steeds in staat is om aan haar verplichtingen te voldoen. In de huidige discussie rond de vergoeding en verdeling van de kosten als gevolg van het coronavirus bewaakt Menzis haar rol en positie in afstemming met de overheid en onze toezichthouders.

Solvabiliteit

Als verzekeraar zijn wij wettelijk verplicht reserves (eigen vermogen) aan te houden om eventuele tegenslagen in zorgkosten en andere risico's op te vangen. Met het huidige niveau van de reserves is Menzis een financieel gezond bedrijf. Eind 2019 bedroeg de solvabiliteit op Solvency II-grondslagen 156% (2018: 150%). We streven naar een solvabiliteit van ten minste 128%. Met de ORSA (Own Risk & Solvency Assessment) hebben we vastgesteld dat deze buffers adequaat zijn. Dit gegeven ons risicoprofiel en onze risicobereidheid.

Menzis is een financieel gezonde en stabiele coöperatie zonder winstoogmerk. Het behoud van een solide financiële positie is uitgangspunt bij de jaarlijkse premiestelling. Hierbij geven we behaalde resultaten zo mogelijk terug aan onze verzekerden in de vorm van een lagere premie. Ten opzichte van 2019 heeft Menzis voor 2020 de premies voor de basisverzekering relatief beperkt verhoogd. De premies voor de aanvullende verzekeringen zijn tevens beperkt verhoogd. Om dit mogelijk te maken, heeft Menzis per betalende verzekerde gemiddeld € 51 uit de reserves ingezet. Voor Menzis Groep betekent dat een totaal bedrag van € 93,6 miljoen. Menzis kiest een stabiele koers bij de inzet van de reserves. Dit betekent dat de teruggave van

de reserves over meerdere jaren wordt verdeeld en onnodige schoksgewijze premiestijgingen worden voorkomen. De premie zal de komende jaren toenemen door stijgende zorgkosten, maar we willen het effect doseren. Ook in 2019 zijn we erin geslaagd een solide en gezonde financiële positie te behouden.

A. Activiteiten en resultaten

A.1 Activiteiten

Bij Coöperatie Menzis U.A. is iedereen welkom, zonder selectie. Alle verzekerden zijn lid en onze leden beslissen in een Ledenraad over zaken die er echt toe doen. We hebben geen winstoogmerk en geen aandeelhouders. Dat betekent dat het geld dat mensen aan ons toevertrouwen ten goede komt aan de zorg.

Kernactiviteiten

- Menzis heeft twee zorgverzekerings merken te weten Menzis en Anderzorg. Deze twee merken bieden in heel Nederland basisverzekeringen, aanvullende verzekeringen en tandartsverzekeringen. Daarnaast werd SamenGezond (online platform, met bijhorende app, voor een gezonde leefstijl) in 2019 als zelfstandig merk in de markt gezet.
- Menzis heeft vestigingen in Wageningen (hoofdkantoor), Enschede en Groningen.
- Menzis biedt zowel individuele als collectieve zorgverzekeringen aan. Deze zorgverzekeringen bieden we rechtstreeks aan, in een collectiviteit en via tussenpersonen. Naast zorgverzekeringen bieden we\ ook dienstverlening aan, zoals zorgadvies.
- Anderzorg is het online merk van Menzis, dat zich richt op mensen die kiezen voor online dienstverlening. Anderzorg biedt alleen individuele zorgverzekeringen aan en werkt niet met collectiviteiten of tussenpersonen. Overigens werkt Anderzorg wel, net als Menzis, met een aantal zorgvergelijkers.
- Onderdeel van Menzis zijn ook de drie Zorgkantoren Arnhem, Groningen en Twente. Deze voeren de Wet langdurige zorg (Wlz) uit voor de inwoners van betreffende regio's.
- In Menzis Bemiddeling B.V. zijn activiteiten ondergebracht zoals reisverzekeringen, waarmee Menzis bemiddelt in samenwerking met andere risicodragende partijen.

Missie, visie en Strategie

Het Nederlandse zorgverzekeringsstelsel scoort hoog in internationaal vergelijkingsonderzoek¹. De zorg is hier zeer toegankelijk met nagenoeg geen verschil tussen inkomensgroepen. Het basispakket is breed en de eigen bijdrage relatief laag. In Nederland zien de minste mensen af van medische kosten of behandeling vanwege kosten, reisafstand of wachttijden. Zorgvoorzieningen bevinden zich binnen handbereik door een dicht netwerk aan zorgverleners, waardoor de geografische beschikbaarheid van zorgdiensten goed is. De sterke eerstelijnszorg van ons zorgstelsel zorgt ervoor dat mensen niet onnodig hoeven te worden opgenomen in een ziekenhuis. Het Nederlandse sterftecijfer als gevolg van behandelbare oorzaken behoort tot de laagste in de EU; dit duidt op een doeltreffende gezondheidszorg.

Zorgen zijn er ook, vanuit toenemende ziektelast, vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt en daarmee hoge zorgkosten. Bovendien lopen we in Nederland achter op het gebied van gegevensuitwisseling en de implementatie van e-health. Ook nemen de wachttijden voor bepaalde behandelingen toe.

Ondanks de hoge scores staat het zorgstelsel maatschappelijk en politiek blijvend onder druk en wordt de rol van zorgverzekeraars nog onvoldoende (h)erkend. In 2022 zijn er weer verkiezingen. Als Menzis voelen wij

¹ Bron: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2019_chp_nl_dutch.pdf

de noodzaak om aan te blijven tonen dat het stelsel werkt en waardevol is. Ons doel is om vanuit onze positie als zorgverzekeraar goede zorg voor al onze klanten toegankelijk en betaalbaar te houden én meerwaarde te realiseren voor mens en maatschappij. In 2018 hebben we daarom een aangescherpte concernstrategie opgesteld voor de periode 2019 - 2022. In 2019 zijn we gestart met de executie daarvan. De missie en visie van onze organisatie bepalen daarbij continu de strategische koers die we varen, stellen de kaders die we daarbij nodig hebben en inspireren ons bij het maken van keuzes.

Missie

Onze missie is nog steeds actueel en onveranderd:

“Samen verzekeren wij kwalitatief goede en betaalbare zorg en versterken we de leefkracht van ieder mens”.

Visie

Onze maatschappelijke verantwoordelijkheid gaat verder dan zorg verzekeren alleen:

- *Samen verzekeren* staat voor de zorgverzekeraar die we zijn. We zijn een coöperatie en bieden iedereen een betaalbare premie, heldere producten en persoonlijke dienstverlening.
- *Versterken van leefkracht* betekent dat we mensen helpen gezonder te leven en de kwaliteit van hun leven te verbeteren; voor jong en oud, gezond en ziek.
- Met *goede en betaalbare zorg* willen we de juiste zorg (toegankelijke, doelmatige en kwalitatief goede zorg) op de juiste plek organiseren voor onze klanten. Daarbij nemen we de verantwoordelijkheid om dit zowel nu als in de toekomst goed te borgen.

Strategie

Vanuit Menzis hebben we ons in 2019 verder ingezet voor de toegankelijkheid en betaalbaarheid van kwalitatief goede zorg en het versterken van leefkracht. Daar werken we aan vanuit de pijlers Landelijk concurrerend, Krachtig in de Regio en Gezonde Menzis organisatie.

Landelijk concurrerend:

Voor onze circa 2,2 miljoen klanten doen we wat de markt van ons verwacht. Zo hebben we een aansprekend en transparant productaanbod, goede service en persoonlijk zorgadvies en een concurrerende premie. We voldoen aan onze zorgplicht en beheersen de zorgkosten. Met SamenGezond zijn wij koploper als digitale gezondheidscoach om gezonder leven te stimuleren.

Krachtig in de Regio:

We pakken in onze regio's onze maatschappelijke rol op. Hier wonen veel van onze klanten, hebben we inkoopkracht, partners en het netwerk. Met zorgaanbieders maken we waardegerichte afspraken over gezondheidsuitkomsten tegen lagere kosten. We versterken de verbinding tussen leefkracht, zorg en het sociale domein. En met proactieve interventies bieden wij onze klanten het juiste advies op het juiste moment. Daarbij werken we nauw samen met zorgverleners, patiëntenorganisaties, werkgevers en gemeenten. Dat betekent dat we in de regio's gaan innoveren. En daar gaan al onze klanten van profiteren: wat we in de regio hebben geleerd, zetten we landelijk in.

Gezonde Menzis organisatie:

We zijn een gezonde organisatie, die landelijk concurrerend blijft en krachtig in de regio is. Onze medewerkers krijgen de ruimte om zich te ontwikkelen en tonen initiatief. Menzis is financieel gezond en wendbaar. Met professionele, op onze doelstellingen toegesneden processen en ICT-systemen en een stabiele, evenwichtige klantenportefeuille met groei in de regio.

Vanuit de nieuwe concernstrategie bouwen we voort op deze ontwikkelingen om zo ook in de toekomst goede zorg toegankelijk en betaalbaar te houden en de leefkracht van mensen te helpen versterken.

A.1.1 Coöperatie Menzis U.A.

Menzis bestaat uit verschillende juridische entiteiten: een juridische groep. De economische activiteiten van deze entiteiten worden als één onderneming uitgevoerd. Menzis Groep kent geen onderscheid tussen de aansturing van de groep en de aansturing van een individuele juridische entiteit die tot de groep behoort. Oftewel, er is eenheid van bestuur.

Uiteraard wordt rekening gehouden met het risicoprofiel van de afzonderlijke entiteiten in onder meer strategie, visie, planning & controlcyclus en kapitaalbeleid. Ten aanzien van de verschillende entiteiten is er onderscheid in de interne en externe verantwoordingen.

Juridische structuur

Aan het hoofd van de Menzis-groep staat de Coöperatie Menzis U.A., statutair gevestigd in Wageningen aan de Lawickse Allee 130, 6709 DZ Wageningen.

De verzekeringsactiviteiten hebben betrekking op zorgverzekeringen en zijn ondergebracht bij de volgende vergunninghoudende entiteiten:

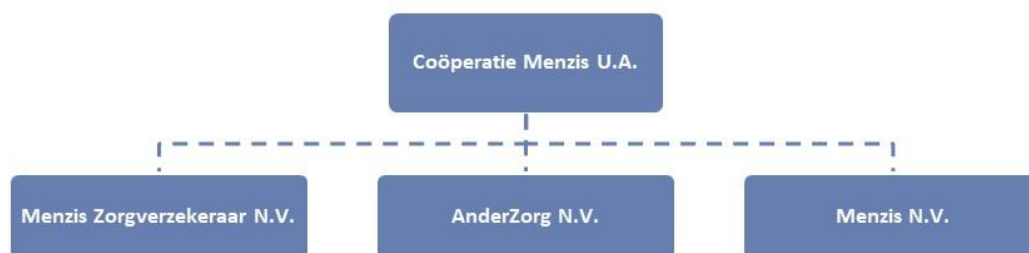
Basisverzekeringen

- Menzis Zorgverzekeraar N.V., gevestigd aan de Lawickse Allee 130, 6709 DZ Wageningen.
- Anderzorg N.V., gevestigd aan de Lawickse Allee 130, 6709 DZ Wageningen.

Aanvullende verzekeringen

- Menzis N.V., gevestigd aan de Lawickse Allee 130, 6709 DZ Wageningen.

Menzis is binnen heel Nederland actief en vanuit zijn oorsprong sterk vertegenwoordigd in de provincies Groningen, Overijssel en Gelderland. Anderzorg heeft als internetlabel een landelijke dekking. De vereenvoudigde groepsstructuur van Menzis staat in figuur 1 (zie bijlage 1 voor de volledige juridische structuur). Deze entiteiten zijn alle gevestigd in Nederland.

Figuur 1: Vereenvoudigde groepsstructuur Coöperatie Menzis U.A. (per 31-12-2019)

Toezicht

De financieel toezichthouders en de accountant van Menzis zijn:

- Toezichthouder: De Nederlandsche Bank (DNB), Toezicht Verzekeraars, Postbus 98, 1000 AB Amsterdam.
- Toezichthouder: De Autoriteit Financiële Markten (AFM), Postbus 117223, 1001 GS Amsterdam.
- Externe accountant: KPMG, Laan van Langerhuize 1, 1186 DS Amstelveen.

De NZa controleert of Menzis zich als zorgverzekeraar aan de wetten en regels houdt. Dit voor wat betreft de uitvoering van de Zorgverzekeringswet (Zvw). De contactgegevens zijn:
Nederlandse Zorgautoriteit, Newtonlaan 1-41, 3584 BX, Utrecht.

A.1.2 Belangrijke interne en externe gebeurtenissen

Vanuit Menzis hebben we ons in 2019 ingezet voor de toegankelijkheid en betaalbaarheid van kwalitatief goede zorg en het versterken van leefkracht. Hieronder een korte terugblik.

Door aanvaarding van een nieuwe functie heeft bestuurder Frank Janssen per 31 mei 2019 Menzis verlaten. Frank Janssen was vanaf oktober 2010 werkzaam voor de Menzis organisatie. Voor zijn inzet en betrokkenheid zijn wij hem veel dank verschuldigd. Per 12 augustus 2019 is Dirk Jan Sloots als nieuwe bestuurder (CFRO) aangesteld.

Concernstrategie

Onze concernstrategie onderscheidt drie pijlers: Menzis is als zorgverzekeraar landelijk concurrerend en krachtig in de regio vanuit een gezonde organisatie. In 2019 hebben we vanuit deze drie pijlers het volgende gerealiseerd:

Landelijk concurrerend

Menzis heeft ook in 2019 een stabiele positie op de verzekerdenmarkt met een marktconform aanbod van aansprekende en transparante producten, een concurrerende premie en klanten die kunnen rekenen op goede service en persoonlijk zorgadvies. De klanttevredenheidsresultaten van de jaarlijkse KlantenMonitor Zorgverzekeringen 2019 (NPS) voor Anderzorg en Menzis zijn conform onze doelstelling en we zijn opnieuw gecertificeerd voor het Gouden Oor niveau 2.

Landelijk en regionaal hebben we voldoende zorg gecontracteerd en liggen we op schema met de beoogde zorgkostenreductie van 200 miljoen euro in de periode 2018-2020.

In 2019 is SamenGezond als zelfstandig label in de markt gezet om te onderstrepen dat het programma toegankelijk is voor iedereen en om zorgaanbieders en maatschappelijke partners te helpen om SamenGezond laagdrempelig in te zetten als leefstijlinterventie voor iedereen. Onze koploperpositie als digitale gezondheidscoach is versterkt door de lancering van een nieuwe SamenGezond website, die tot een directe stijging van het aantal bezoekers heeft geleid.

Krachtig in de regio

Ten behoeve van behoud/stijging van ons marktaandeel in onze regio's zijn specifieke regiocampagnes georganiseerd. We hebben de samenwerking met gemeenten binnen onze regio's geïntensiveerd en afscheid genomen van gemeentecollectiviteiten buiten de regio. In de regio werken we - samen met zorgaanbieders - verder aan waardegerichte zorg voor alle inwoners van de regio. Daarnaast werken we met zorgkantoren en gemeenten in onze regio's aan de werkagenda om zorg en hulp voor kwetsbare groepen integraler te organiseren. Via de werkagenda bundelen we domein-overstijgend onze krachten op thema's zoals schuldhulpverlening, integrale zorg voor psychisch kwetsbaren, integrale zorg voor ouderen,

jeugdhulp en preventie & gezondheidsbevordering.

Onze aanpak met waardegerichte zorg hebben we verder uitgerold, resulterend in meerjarenovereenkomsten met prominente zorgaanbieders in onze regio's. Ook zijn er in samenwerking met het zorgveld regiovisies opgesteld ten behoeve van de zorgtransitie per regio, waarbij we inzetten op de Juiste Zorg op de Juiste Plek en ruimte maken voor zorginnovaties die de kwaliteit van zorg verbeteren en de zorgkosten helpen beheersen.

Vanuit onze zorgplicht hebben de wachtlijsten in de zorg onze aandacht. Vooral voor specifieke GGZ-aandoeningen zijn deze wachttijden een uitdaging. In 2019 hebben we samen met een clusteroverstijgend team en GGZ-zorgaanbieders uit de regio gewerkt aan oplossingsvoorstellen.

Daarnaast is een analyse uitgevoerd ten behoeve van het terugdringen van de prevalentie van vijf chronische aandoeningen in onze regio's, waarvoor we in 2020 een plan van aanpak zullen vaststellen. In onze regio's werken we ook met (steeds meer) gemeenten samen aan een integrale samenwerkingsagenda.

Gezonde organisatie

Om landelijk concurrerend en krachtig in de regio te kunnen zijn, blijft een gezonde organisatie cruciaal. Menzis is financieel gezond, met een goed beleggingsresultaat en een adequaat solvabiliteitsratio. We hebben onze processen en ICT-systemen professioneel ingericht, toegesneden op onze doelstellingen. Daarnaast zijn de clusters Commercie en IV in 2019 opnieuw ingericht, waarbij het cluster IV in zijn geheel 'agile' werkt.

Vanuit de medewerkersstrategie is voor alle medewerkers een Do-It-Yourself-week georganiseerd, met activiteiten gericht op het nemen van initiatief, proactiviteit en persoonlijke ontwikkeling. Alle clusters hebben het introductietraject van Het Goede Gesprek doorlopen en leidinggevend zijn opgeleid in het leidinggeven vanuit de vier R'en (Richting, Ruimte, Resultaat en Ruggensteun).

Toezicht

Als zorgverzekeraar vinden wij toezicht en het toezicht houden en daarover verantwoording afleggen horen bij onze maatschappelijke positie. We ervaren een goede relatie met zowel de Raad van Commissarissen, de Ledenraad als ook met externe toezichthouders, zoals De Nederlandsche Bank (DNB), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). We stellen ons transparant op richting toezichthouders en werken proactief mee aan hun onderzoeken en informatieverzoeken van onze toezichthouders, zodat zij hun toezichthoudende taak richting Menzis goed kunnen vormgeven. Aanbevelingen van toezichthouders gebruiken wij om onze interne organisatie en dienstverlening naar onze verzekerden verder te optimaliseren.

We zien een toenemende druk vanuit wet- en regelgeving en een verdergaande informatiebehoefte vanuit toezichthouders. Dit heeft impact op de interne Menzis organisatie. Dankzij onze goede relatie kan Menzis hierover constructief het gesprek aangaan met externe toezichthouders en partijen in het zorglandschap om een balans te houden tussen ruimte om de Menzis organisatie en de zorg te vernieuwen en de verantwoordingslast. Dit gebeurt in 2019 zowel op individueel niveau als gezamenlijk vanuit de brancheorganisatie Zorgverzekeraars Nederland. Wij vinden het belangrijk om goed in contact te blijven staan met onze toezichthouders. Alleen zo kunnen we onze interne organisatie, het toezicht en daarmee de zorg in Nederland blijven verbeteren.

Kerncijfers

In onderstaande tabel staan de belangrijkste resultaten uit 2019 weergegeven.

Kwantitatieve indicator	2019	2018
Aantal medewerkers in fte per 31-dec	1.476	1.555
Ziekteverzuim	4,7%	4,6%
Medewerkertevredenheid	7,4	7,3
Duurzaam belegd vermogen	100%	100%
Aantal klanten/verzekerden	2,2 miljoen	2,3 miljoen
Klanttevredenheid (NPS)	Menzis 2e in benchmark (+13), AnderZorg 1e in benchmark (+27)	Menzis 1e in benchmark (+16), AnderZorg 3e in benchmark (+20)
Snelheid uitbetalen declaraties aan klanten	6,2 dagen	6,7 dagen
Snelheid polismutaties	1,4 dagen	2,1 dagen
Bedrijfskosten	2,1% van het premiegeld	2,0% van het premiegeld

Coronavirus

Nauwlettend volgt Menzis de ontwikkelingen rondom de uitbraak van het coronavirus in Nederland. Sinds de eerste besmetting is geconstateerd in Nederland, is bij Menzis het crisis management team operationeel en zijn maatregelen getroffen om de veiligheid van medewerkers en de continuïteit van de bedrijfsvoering zeker te stellen. De preventieve maatregelen zijn er op gericht om besmettingen te voorkomen en om de kritieke processen van Menzis in stand te houden als zich toch besmettingen zouden voordoen.

Of het coronavirus landelijk tot significant meer zorgkosten leidt is nu nog moeilijk in te schatten. Samen met de andere zorgverzekeraars, VWS en de zorgaanbieders houdt Menzis de ontwikkeling van de zorgkosten nauwlettend in de gaten. De catastrofereregeling in de Zorgverzekeringswet (Zvw) voorziet in een extra bijdrage voor een zorgverzekeraar bovenop zijn vereveningsbijdrage. De zorgverzekeraar ontvangt de extra bijdrage als een (gedeeltelijke) compensatie voor de extra schadelast die gemaakt worden in verband met de verzekerde zorg voor zijn verzekerden als gevolg van een catastrofe in de zin van de Zvw. De World Health Organisation (WHO) heeft het Coronavirus als pandemie aangemerkt waarmee het ook als catastrofe in de zin van de Zvw geldt.

Menzis is financieel gezond en houdt (op basis van vele risicoscenario's waaronder op het gebied van beleggingen en zorgkosten) voldoende reserves aan om financiële tegenslagen op te vangen. Dit zodat in geval van een zware schok Menzis nog steeds in staat is om aan haar verplichtingen te voldoen. In de huidige discussie rond de vergoeding en verdeling van de kosten als gevolg van het coronavirus bewaakt Menzis haar rol en positie in afstemming met de overheid en onze toezichhouders.

A.1.3 Resultaat Coöperatie Menzis U.A.

Menzis is een financieel gezonde en stabiele coöperatie zonder winstoogmerk. Het behoud van een solide financiële positie is uitgangspunt bij de jaarlijkse premiestelling. Hierbij geven we behaalde resultaten zo mogelijk terug aan onze verzekerden in de vorm van een lagere premie.

Ten opzichte van 2019 heeft Menzis voor 2020 de premies voor de basisverzekering relatief beperkt verhoogd. De premies voor de aanvullende verzekeringen zijn tevens beperkt verhoogd. Om dit mogelijk te maken, heeft Menzis per betalende verzekerde gemiddeld € 51 uit de reserves ingezet. Voor Menzis Groep betekent dat voor 1.834.000 betalende verzekerden een bedrag van € 93,6 miljoen.

Als verzekeraar zijn wij wettelijk verplicht reserves (eigen vermogen) aan te houden om eventuele tegenslagen in zorgkosten en andere risico's op te vangen. Met het huidige niveau van de reserves is Menzis een financieel gezond bedrijf.

Financieel resultaat

De opbouw van de omzet en het resultaat over 2019 en 2018 naar activiteiten voor Menzis Coöperatie U.A. hebben we in onderstaand overzicht weergegeven.

Coöperatie Menzis U.A.	2019	2018	verschil
Verzekeringstechnisch resultaat	5.796	69.981	-64.185
Resultaat beleggingen	112.683	-40.484	153.167
Overig	-6.115	-9.041	2.926
Totaal resultaat	112.364	20.456	91.908

Het groepsresultaat na belastingen over 2019 komt uit op € 112,4 miljoen (2018: € 20,5 miljoen). In het resultaat 2019 is € 93,6 miljoen verwerkt ten laste van het resultaat in verband met de lager vastgestelde premie 2020 ten opzichte van de kostprijs van de premie. Het resultaat 2019 bestaat uit het resultaat van het verzekeringsbedrijf (technisch resultaat) van € 5,8 miljoen (2018: € 70,0 miljoen) en het resultaat uit met name beleggingen (niet-technisch resultaat) van € 112,7 miljoen (2018: - € 40,5 miljoen). De hogere beleggingsopbrengsten komen voornamelijk voort uit een positief beleggingsrendement op aandelen.

Het resultaat per soort activiteit is als volgt:

Coöperatie Menzis U.A.	2019	2018	verschil
Basisverzekeringen	99.148	18.939	80.209
Aanvullende verzekeringen	16.097	12.097	4.000
Overig	-2.881	-10.576	7.695
Totaal resultaat Coöperatie Menzis U.A.	112.364	20.460	91.904

A.2 Resultaten uit verzekeringsactiviteiten

Het verzekeringstechnisch resultaat van Menzis over 2019 bedraagt € 5,8 miljoen positief. Dit is ten opzichte van 2018 een daling van ruim € 64,2 miljoen. In de onderstaande tabel staat een nadere specificatie van dit resultaat.

Coöperatie Menzis U.A.	2019	2018	verschil
Verdiende premies en bijdragen eigen rekening	6.559.421	6.374.654	184.767
Schaden eigen rekening	-6.346.396	-6.105.557	-240.839
Bedrijfskosten	-197.626	-199.223	1.597
Overige technische lasten en baten	-9.603	107	-9.710
Verzekeringstechnisch resultaat Coöperatie Menzis U.A.	5.796	69.981	-64.185

De opbrengsten uit premies en bijdragen, onderdeel van het technisch resultaat, kwamen in 2019 voor Menzis Coöperatie U.A. uit op € 6.559,4 miljoen (2018: € 6.374,7 miljoen). Dit is een toename van € 184,8 miljoen of 2,8%.

De zorgkosten, ook onderdeel van het technisch resultaat, namen toe tot € 6.346,4 miljoen (2018: € 6.105,6 miljoen). Een hoger aantal verzekerden in 2019, in vergelijking met 2018, en een toename van de gemiddelde zorgkosten met ca. 3,0% is debet aan deze toename van de zorgkosten. Op basis van het zorginkoopbeleid maakt Menzis afspraken met zorgaanbieders om de zorgkostentoe name zo mogelijk te beperken.

Het verzekeringstechnisch resultaat per soort activiteit is als volgt:

Coöperatie Menzis U.A.	2019	2018	verschil
Basisverzekeringen	6.018	57.612	-51.594
Aanvullende verzekeringen	-222	18.066	-18.288
consolidatieverschil AnderZorg N.V. 2018	0	-5.697	5.697
Verzekeringstechnisch resultaat Coöperatie Menzis U.A.	5.796	69.981	-64.185

A.3 Resultaten uit beleggingsactiviteiten

In onderstaande tabel is het totale beleggingsresultaat 2019 van Menzis opgenomen conform jaarrekening 2019. De opbrengst uit beleggingen omvat: niet op netto vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen, opbrengst uit terreinen en gebouwen, (on-)gerealiseerde winsten en -verliezen op beleggingen en opbrengsten uit overige beleggingen.

Coöperatie Menzis U.A.	2019	2018
Opbrengst uit niet op netto vermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen	100	100
Opbrengst uit terreinen en gebouwen	5.014	4.805
Opbrengst uit overige beleggingen	25.391	23.908
Waardevermindering van beleggingen	-23.791	-27.314
Gerealiseerde winst op beleggingen	33.723	15.496
Niet gerealiseerde winst op beleggingen	124.095	52.582
Beheerskosten en rentelasten	-5.566	-5.716
Gerealiseerde verlies op beleggingen	-7.943	-13.547
Niet gerealiseerde verlies op beleggingen	-38.340	-90.798
Totaal beleggingsresultaat	112.683	-40.484

Onder de opbrengst uit terreinen en gebouwen is € 4,1 miljoen opgenomen voor de aan terreinen en gebouwen toegerekende huuropbrengsten (2018: € 4,3 miljoen). De daaraan gerelateerde lasten zijn verantwoord onder de huisvestingskosten (huur).

De opbrengst uit overige beleggingen bestaat uit directe beleggingsopbrengsten, zoals ontvangen interest en ontvangen dividenden, alsmede de (on)gerealiseerde waarde mutaties van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Het verlies van de afgeleide financiële instrumenten is onder de waardevermindering van beleggingen gerapporteerd.

Het gerealiseerde resultaat op beleggingen bedraagt in 2019 € 25,8 miljoen (2018: € 1,9 miljoen) en bestaat uit de gerealiseerde winsten en verliezen op de verkooptransacties in aandelen, obligaties en geldmarktinvesteringen. Het ongerealiseerde resultaat op beleggingen bedraagt in 2019 € 38,2 miljoen negatief (2018: € 18,4 miljoen negatief) en bestaat uit de ongerealiseerde winsten en verliezen op de verkooptransacties in aandelen, obligaties en geldmarktinvesteringen.

Daarnaast zijn er geen opbrengsten uit beleggingen die betrekking hebben op de verhouding met groepsmaatschappijen.

Onderstaand een gedetailleerd overzicht van het beleggingsrendement naar de belangrijkste beleggingscategorieën.

Coöperatie Menzis U.A.	2019	2018
Obligaties	46.884	-2.087
Aandelen	85.621	-12.163
Liquide middelen	290	351
Hypotheke en leningen	2.733	7
Vastgoed	5.015	4.805
Derivaten	-20.744	-27.266
Overig	-3.255	-4
Bruto resultaat	116.544	-36.357
Beheerskosten	-3.862	-4.127
Netto resultaat	112.683	-40.484

A.4 Resultaten uit overige activiteiten

Resultaten uit overige activiteiten ad. - € 6,1 miljoen betreffen de opbrengsten en kosten van niet-verzekeringsactiviteiten. De mutatie wordt met name veroorzaakt door de hogere bijdrage beheerskosten voor de Wet Langdurige zorg van Stichting Zorgkantoor Menzis.

A.5 Overige informatie

Alle overige relevante informatie over de activiteiten en resultaten van Menzis in 2019 zijn opgenomen in de voorgaande paragrafen.

B. Governance

B.1 Algemene informatie over het bestuursstelsel

In dit hoofdstuk is de governancestructuur uiteengezet. Hierbij gaat het om de besturing van de organisatie, de belegging van verantwoordelijkheden, de opzet van het risicomanagement en het beloningsbeleid. Er wordt toegelicht waarom de gemaakte keuzes in de governancestructuur passend zijn voor het specifieke profiel van Menzis. Waar we spreken over Menzis wordt Menzis als groep bedoeld, overeenkomstig de wet- en regelgeving, tenzij nadrukkelijk anders aangegeven.

Het governancestelsel is vastgelegd in diverse eigen beleidsrichtlijnen en maakt deel uit van het bestuursmodel. Menzis kent een eenduidige wijze van besturing, die van toepassing is voor alle rechtspersonen die ressorteren onder Coöperatie Menzis U.A.. Zie ook Bijlage 1 voor de juridische structuur van Menzis.

Beoordelen adequaatheid governancestelsel

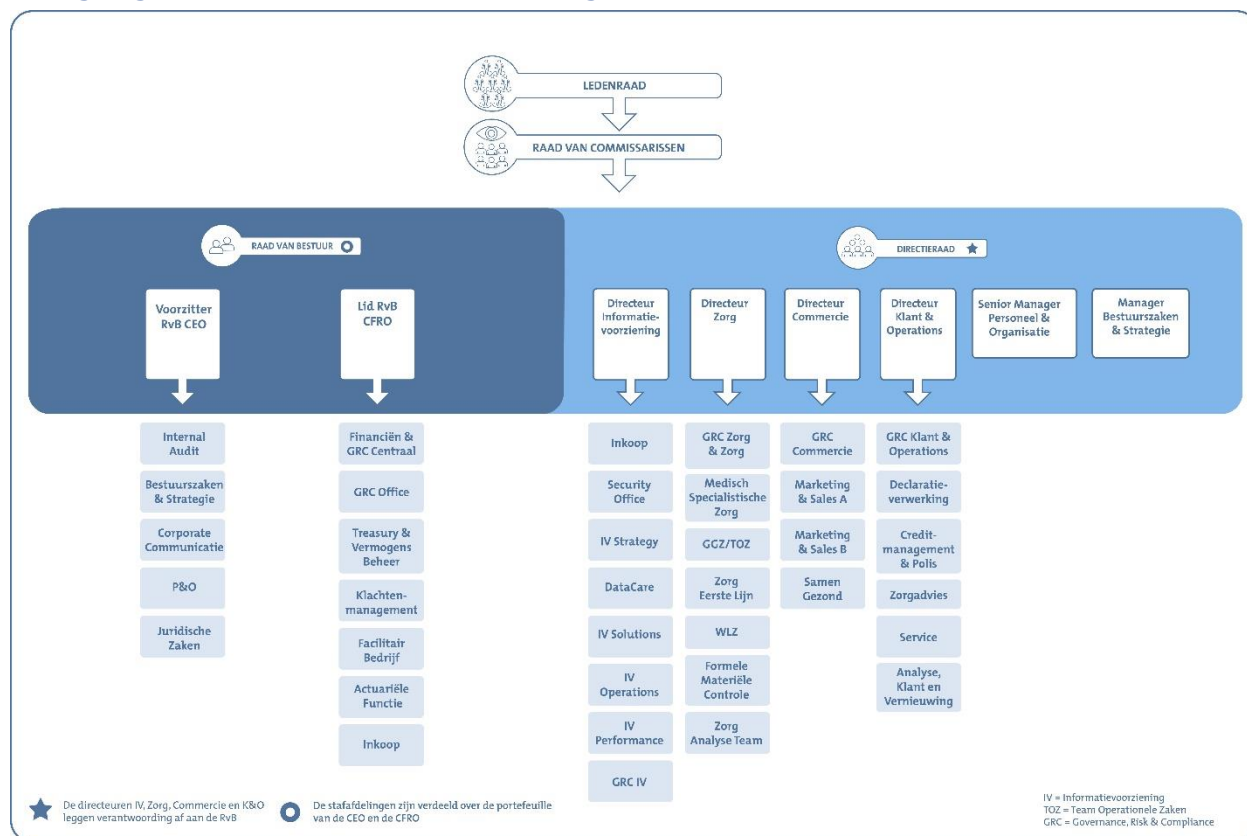
Het governancestelsel wordt jaarlijks geactualiseerd. De werking van de governanceprocessen wordt periodiek getoetst. Wij achten ons governancestelsel adequaat voor de aard, omvang en complexiteit van de risico's die aan het verzekeringsbedrijf zijn verbonden.

B.1.1 Rollen en verantwoordelijkheden

Menzis bestaat uit verschillende juridische entiteiten: een juridische groep. De economische activiteiten van deze entiteiten worden als één onderneming uitgevoerd. Menzis Groep kent geen onderscheid tussen de aansturing van de groep en de aansturing van een individuele juridische entiteit die tot de groep behoort. Oftewel, er is eenheid van bestuur.

Uiteraard wordt rekening gehouden met het risicoprofiel van de afzonderlijke entiteiten in onder meer strategie, visie, planning & controlcyclus en kapitaalbeleid. Ten aanzien van de verschillende entiteiten is er onderscheid in de interne en externe verantwoordingen.

Het organogram van Menzis ziet er eind 2019 als volgt uit:

De functionele scheiding tussen de taken en verantwoordelijkheden van de Ledenraad, de Raad van Commissarissen (RvC) en de Raad van Bestuur (RvB) is geborgd door wetgeving, statuten en reglementen. De rollen en verantwoordelijkheden zijn binnen Menzis als volgt toegewezen:

Ledenraad

Wie bij Menzis (of Anderzorg) verzekerd is, is tevens lid van de Coöperatie Menzis U.A. Aan het hoofd van deze coöperatie staat de Ledenraad, een vertegenwoordiging van alle leden. De Ledenraad laat duidelijk zien hoe we bij Menzis mét en vóór elkaar werken. Zo geeft de Ledenraad een stem aan alle klanten (leden) en brengt de buitenwereld binnen. Daarnaast toetst de Ledenraad de missie, de visie en het beleid van Menzis aan de praktijk van alledag en maakt signalen uit de praktijk bespreekbaar. Ook wordt de Ledenraad betrokken bij het ontwikkelen van het zorginkoopbeleid, het vaststellen van de jaarrekening(en), statutenwijzigingen, fusies en benoemingen voor de RvC. Behalve deze formele rol heeft de Ledenraad ook een toetsende rol en een klankbordfunctie voor de RvB.

RvC

De RvC houdt toezicht op het beleid van de RvB van Menzis en op de algemene gang van zaken binnen de Coöperatie Menzis en de ondernemingen die daaraan verbonden zijn. Het toezicht gaat onder meer over de strategie, leiding en organisatie, het vermogensbeheer en het uitoefenen van de bestuurstaak. En over de manier waarop de coöperatie zich richt op maatschappelijke en sociale belangen. De RvC staat de RvB met raad ter zijde.

RvB

Het bestuur van de coöperatie is opgedragen aan de RvB. De leden van de RvB zijn voor hun bestuurstaak samen en afzonderlijk verantwoording schuldig aan de RvC. De RvB verschaft de RvC tijdig de gegevens die de commissarissen nodig hebben om hun taak uit te oefenen. De RvB vergadert wekelijks met de Directieraad waar besluiten door de RvB zoveel mogelijk worden genomen op basis van de gezamenlijke mening van de Directieraad.

De RvB is verantwoordelijk voor het opstellen van de lange termijn concernstrategie van Menzis en de vertaling daarvan naar deelstrategieën, jaarplannen en begrotingen. Deze worden getoetst, geëvalueerd en beoordeeld door de RvC en uiteindelijk vastgesteld. De RvB laat zich leiden door de doelstellingen die zijn afgeleid van de concernstrategie. Daarbij maakt de RvB een zorgvuldige afweging van belangen en risico's, en houdt rekening met alle belanghebbenden en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en gedragscodes. Ook neemt de RvB de door de RvC goedgekeurde risicobereidheid mee in de besluitvorming.

Nevenfuncties

Nevenfuncties van de leden van de Raad van Bestuur worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Commissarissen en staan hieronder vermeld. Het aantal en de aard van de nevenfuncties van iedere lid van de Raad van Bestuur zijn zodanig dat een goede taakvervulling is gewaarborgd.

Drs. R. Wenselaar, Voorzitter, CEO:

- Lid Bestuur Zorgverzekeraars Nederland
- Lid Bestuur Innovatiefonds Zorgverzekeraars
- Lid Raad van Toezicht Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)
- Lid Cyber Security Raad (tot 1 februari 2019)

Drs. H.J. Sloots, lid Raad van Bestuur, CFRO (vanaf 12 augustus 2019):

- Lid BCVU Zorgverzekeraars Nederland (vanaf 12 augustus 2019)

Directieraad

De Directieraad bestaat uit de leden van de RvB en de clusterdirecteuren, aangevuld met de senior manager P&O en de manager Bestuurszaken & Strategie. De Directieraad is nauw betrokken bij de voorbereiding van de besluitvorming door de Raad van Bestuur. De leden van de Directieraad, niet zijnde de leden van de RvB, hebben een raadgevende stem in de vergaderingen van de Raad van Bestuur, waarbij zij aanwezig zijn. De leden van de Raad van Bestuur hebben ieder één stem in de vergaderingen van de Raad van Bestuur.

Bovendien zijn de onderstaande overlegstructuren van belang:

GRC-commissie

De Raad van Commissarissen kent een GRC-commissie. Doel van dit overleg is de beheersing van alle risico's in relatie tot de doelen van Menzis te bespreken en hierover vanuit de Raad van Bestuur verantwoording af te leggen. Tevens wordt op hoofdlijnen een voortgangsrapportage besproken met hierin belangrijke aandachtspunten uit managementletters en rapportages van toezichthouders. Verder kunnen alle gedragscodes aan de orde komen.

In de GRC-commissie zit een afvaardiging van de Raad van Commissarissen met de CEO (Chief Executive Officer) en CFRO (Chief Financial Risk Officer). Verder zijn de secretaris van de Raad van Commissarissen en de manager Audit aanwezig bij de vergadering.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie bereidt onder meer de besluitvorming van de Raad van Commissarissen voor omtrent het te voeren beloningsbeleid voor de Directieraad, het senior management en de beginselen van het beloningsbeleid voor de overige medewerkers van Menzis. De Remuneratiecommissie vergadert ten minste eenmaal per jaar en levert jaarlijks een remuneratierapport op.

Selectie- en benoemingscommissie

De Raad van Commissarissen kent een benoemingscommissie. Deze is in het bijzonder belast met:

- het opstellen van selectiecriteria, een profielschets en benoemingsprocedures voor leden van de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en leden van de Raad van Bestuur.

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad heeft een inspraak- en medezeggenschapfunctie binnen Menzis. De Ondernemingsraad wordt gevormd door medewerkers van Menzis die namens het personeel overleg voeren met de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen over het ondernemingsbeleid en de personeelsbelangen.

Risicoadviescommissie

De Raad van Bestuur kent een risicoadviescommissie. Doel van dit overleg is vanuit de Raad van Bestuur (CFRO) grip te hebben op de risico's en het risicoproces.

In de risicocommissie wordt op hoofdlijnen de voortgangsrapportage besproken met hierin belangrijke aandachtspunten uit interne rapportages, managementletters en rapportages van toezichthouders. Verder kunnen beleid en gedragscodes met betrekking tot GRC aan de orde komen. Het overleg van de Risicocommissie vindt elke zes weken plaats en is tevens voorbereidend op de GRC-commissie van de RvC.

Beleggingsadviescommissie

Er is een beleggingsadviescommissie op Menzis-niveau. Voor deze commissie is een reglement van toepassing (Reglement BAC). De beleggingsadviescommissie heeft tot doel de Raad van Bestuur te adviseren over:

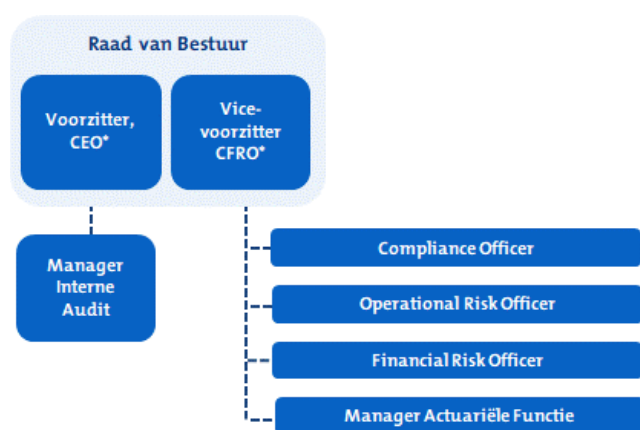
- het algemeen vermogensbeheer binnen Menzis;
- de (her)formulering van beleggingsbeleid;
- de uitvoering van het beleid;
- de beheersing van het marktrisico.

In de beleggingsadviescommissie wordt de ontwikkeling van de financiële markten gevolgd, in het bijzonder de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille van Menzis. Tevens worden adviezen voorbereid over beleggingsbeleid, risicobeheersing en portefeuille-inrichting. Verder kunnen alle aspecten op het gebied van liquiditeits- en vermogensbeheer aan de orde komen.

B.1.2 Sleutelfuncties

Menzis heeft ter borging van een integere bedrijfsvoering sleutelfuncties ingericht volgens de richtlijnen van Solvency II. Dit als onderdeel van het ‘three lines of defence’ model.

Onderstaande figuur toont de sleutelfuncties binnen Menzis. Hierbij is rekening gehouden met de vereiste onafhankelijkheid van functie, functiescheiding en mogelijke onverenigbaarheid met operationele werkzaamheden. De sleutelfuncties hebben toegang tot alle beschikbare informatie, documentatie, systemen en personen binnen de organisatie. Om de onafhankelijkheid van de sleutelfuncties te waarborgen, hebben zij allen een rechtstreekse escalatiemogelijkheid naar de Raad van Commissarissen.

Risicomanagementfunctie

De Operational Risk Officer (ORO) en Financial Risk Officer (FRO) zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de risicomanagementfunctie. De FRO coördineert en beoordeelt de financiële risicocategorieën, terwijl de ORO deze verantwoordelijkheid heeft voor de operationele risicocategorieën. De risicomanagementfunctie is een tweedelijns rol, die zorgt voor een up-to-date risicomanagementsysteem. Dit systeem is geïmplementeerd en vastgelegd, en zorgt voor de aantoonbare werking ervan. Vanuit de tweede lijn stelt de risicomanagementfunctie de richtlijnen op waaraan het beleid moet voldoen en monitort zij de implementatie van deze richtlijnen.

Compliance functie

De compliance functie borgt een integere bedrijfsvoering, die maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en naleving van wet- en regelgeving mogelijk maakt. De functie ondersteunt de beheersing van compliance- en integriteitsrisico's binnen de organisatie. Vanuit de tweede lijn stelt de compliance functie de richtlijnen op waaraan het beleid moet voldoen en monitort zij de implementatie van deze richtlijnen.

Actuariële functie

De actuariële functie van Menzis vervult een toetsende, adviserende en informerende rol bij het beheersen van verzekeringstechnische risico's met het oog op het behalen van de strategische doelen van Menzis. De actuariële functie opereert onafhankelijk van de eerste lijn en van de eenheid die verantwoordelijk is voor het vaststellen van de technische voorzieningen.

De actuariële functie, de risicomanagementfunctie en de compliance functie zijn ingericht en worden uitgevoerd binnen de tweede beheersingslijn.

Auditfunctie

De manager Interne Audit is verantwoordelijk voor de auditfunctie. De auditfunctie toetst en beoordeelt vanuit een onafhankelijke en proactieve rol (derde lijn) of het verantwoordelijk management de risico's, die zijn verbonden aan de activiteiten van Menzis, identificeert en beheerst. Hieronder vallen ook de risico's en de beheersmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving.

B.1.3 Wijziging in de organisatiebesturing

Wijzigingen Raad van Commissarissen

De samenstelling van de RvC is in 2019 niet gewijzigd.

Wijzigingen Directieraad

Per 1 juni 2019 heeft de vicevoorzitter Raad van Bestuur, de heer Janssen, een nieuwe functie buiten Menzis aanvaard. De nieuwe bestuurder, de heer Sloots, is per 12 augustus 2019 in dienst getreden. De senior manager Corporate Communicatie maakt sinds 2019 geen onderdeel meer uit van de Directieraad.

B.1.4 Beloningsbeleid

Wij voeren een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met onze strategie, risicobereidheid, doelstellingen en waarden. Hierbij wordt rekening gehouden met de langetermijnbelangen van de organisatie, de relevante internationale context en het maatschappelijk draagvlak.

Beloning

Uitgangspunt is dat Menzis marktconform beloont binnen de geldende wettelijke regelingen. Dat wil zeggen dat het beloningsniveau gelijk is aan de mediaanbeloning van vergelijkbare functies in de referentiemarkt, voor zover passend binnen het voor de sector vastgestelde beloningsmaximum. Om recht te doen aan het publieke karakter van de Menzis activiteiten en ook de privaat georganiseerde activiteiten binnen de complexe financiële sector is met betrekking tot de beloning van topfunctionarissen gekozen voor een gemengde referentiemarkt. De referentiemarkt wordt bepaald door een gelijke weging van de (semi)publieke sector en de zakelijke (financiële) dienstverlening.

Het beloningsbeleid van Menzis kent geen regeling voor een variabele beloning. Het beleid omvat verder het volgende:

- Toepassing Cao voor de zorgverzekeraars. Voor de topfunctionarissen die boven Cao worden beloond, zijn de afspraken vastgelegd in een individuele overeenkomst. Loonsverhogingen op basis van de Cao worden voor de topfunctionarissen toegepast voor zover er ruimte is binnen het vastgestelde beleid op basis van de WNT kaders;
- Secundaire personeelsregelingen conform de Menzis regelingen;
- Pensioenregeling conform de Cao (uitgevoerd door bedrijfstakpensioenfonds SBZ Pensioen);
- Branche brede pensioenspaarregeling voor salarisdeel boven € 107.593;
- Het beloningsniveau is gekoppeld aan de functiezwaarte volgens een erkend systeem van functiewaardering;

- Voor sleutelfunctionarissen (risk, compliance, interne audit, actuaariaat) geldt hetzelfde beloningsbeleid als voor overige medewerkers.

Het beloningsbeleid voor de gehele organisatie voldoet aan de verschillende wettelijke regelingen, waaronder de Regeling Beheerst Beloningsbeleid DNB (RBB), Wet op het Financieel Toezicht (Wft), Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (kortweg WNT) en de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (Wbfo).

Excedent-regeling pensioenen

Met ingang van 2019 is het maximum salaris waarover reguliere pensioenopbouw bij het pensioenfonds SBZ plaatsvindt gemaximeerd op € 107.593 per jaar. Voor dat deel van de salarissen dat uitstijgt boven de € 107.593 per jaar kan worden deelgenomen in een branche brede netto pensioenspaarregeling.

Materiële transacties

Binnen Menzis is geen sprake van materiële transacties met leden van het bestuurlijke, beleidsbepalende en toezichthoudende orgaan.

B.2 Deskundigheid en betrouwbaarheid

B.2.1 Deskundigheidvereisten

Menzis zorgt ervoor dat alle personen die de onderneming daadwerkelijk besturen of andere sleutelfuncties vervullen, te allen tijde aan de volgende vereisten voldoen:

1. aanwezig beroepskwalificaties, -kennis en -ervaring volstaan om een gezond en prudent bestuur mogelijk te maken (geschiktheid);
2. beschikken over een goede naam en een integere gedragshouding (betrouwbaarheid);
3. voldoen aan het geschiktheidsplan van Menzis.

De bestuurders en commissarissen van Menzis dienen deskundig te zijn op de volgende onderwerpen:

- Bestuur, organisatie en communicatie:
 - het sturing geven aan processen, taakgebieden en medewerkers;
 - het naleven en handhaven van algemeen aanvaarde sociale, ethische en professionele normen, waaronder het tijdig, juist en duidelijk informeren van klanten en toezichthouders.
- Producten, diensten en markten waarop de onderneming actief is, inclusief relevante wet- en regelgeving, commerciële en financiële (en actuariële) aspecten.
- Beheerste en integere bedrijfsvoering:
 - administratieve organisatie en interne controle;
 - geschiktheid en beoordeling van personeel;
 - risicomangement en compliance;
 - uitbesteding.
- Evenwichtige en consistente besluitvorming:
 - de belangen van de klant;
 - de relatie met andere stakeholders.

Menzis stelt de gewenste individuele en collectieve geschiktheid van haar beleidsbepalers vast aan de hand van zogeheten eindtermen. Deze eindtermen zijn in beleid vastgelegd. De beoordeling van de geschiktheid van de individuele beleidsbepaler en de beoordeling van de geschiktheid van de Raad van Bestuur respectievelijk de Raad van Commissarissen als collectief, zijn gebaseerd op een geschiktheidsmatrix.

Daarbij is onderscheid gemaakt tussen:

1. de geschiktheidseisen waaraan elke individuele bestuurder of commissaris dient te voldoen;
2. geschiktheidseisen, waaraan de Raad van Bestuur of Raad van Commissarissen als collectief dient te voldoen.

Jaarlijks evalueren de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen het eigen functioneren. Voor de bestuurders geldt dat op zowel collectieve als individuele basis. De Beleidsregel geschiktheid 2012 van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) zijn bij de evaluatie leidend. Eens in de drie jaar vindt een evaluatie plaats door een onafhankelijke partij. In deze evaluatie wordt de geschiktheid expliciet meegenomen.

Daarnaast beschikt Menzis over een plan voor de bevordering van de geschiktheid. Hierin is onder andere een onderbouwd overzicht opgenomen voor: de kennis en vaardigheden waarover personen dienen te beschikken, het kader voor de beoordeling en de evaluatie, en de gemaakte afspraken om kennis en vaardigheden op een voldoende niveau te brengen c.q. te houden. Deze plannen zijn jaarlijks geëvalueerd en herzien.

B.2.2 Betrouwbaarheidsvereisten

Menzis toetst de betrouwbaarheid van haar medewerkers bij indiensttreding.

Menzis toetst medewerkers opnieuw indien zij binnen de organisatie een functie gaan vervullen die in een zwaardere categorie valt.

De zwaarte van deze toetsing is afhankelijk van het vertrouwelijke karakter van de functie. De leden van de Raad van Commissarissen, de leden van de Raad van Bestuur en de personen die een sleutelfunctie vervullen, zijn getoetst aan de eisen van de categorie: Zeer vertrouwelijke functie.

Normale functie	Vertrouwelijke functie	Zeer vertrouwelijke functie
• VOG (Verklaring Omtrent Gedrag)	• VOG (Verklaring Omtrent Gedrag)	• VOG (Verklaring Omtrent Gedrag)
• identificatie en verificatie van de persoonsgegevens	• identificatie en verificatie van de persoonsgegevens	• identificatie en verificatie van de persoonsgegevens
• controle in het frauderegister	• controle in het frauderegister	• controle in het frauderegister
• voor klantmedewerkers een faillissement verklaring	• externe pre-employment screening, eventueel gevolgd door een gesprek	• externe pre-employment screening, eventueel gevolgd door een gesprek
	• raadpleging en referenten	• raadpleging en referenten
		• externe integriteitstoets

B.3 Risicomanagementsystemen inclusief de beoordeling van het eigen risico en de solvabiliteit

Om de bedrijfsdoelen van Menzis te realiseren, is het van belang dat we ons continu bewust zijn van risico's. Dit doen we door te sturen door middel van risicomanagement.

B.3.1 Risicomanagement

Risicomanagement houdt in dat we in onze (strategische) besluitvorming zorgvuldig afwegen welke risico's er zijn en welke impact deze risico's hebben. We onderkennen daarbij financiële en niet-financiële risicocategorieën, die afgestemd zijn op het Menzis bedrijfsmodel en aansluiten op wet- en regelgeving.

B.3.2 Risicobewustzijn

Ons risicomanagement(systeem) kan nog zo goed van opzet zijn, als er geen risicobewustzijn is bij Directieraad, management en medewerkers, dan zal er ook geen sprake zijn van effectief risicomanagement. In 2019 hebben we daarom en wederom diverse activiteiten uitgevoerd om risicobewustzijn te vergroten. Zo organiseerden we workshops op het gebied van risicomanagement voor het (nieuwe) management en enkele groepen medewerkers. En ook in het kennismakingsprogramma voor nieuwe medewerkers hadden we hier specifieke aandacht voor.

B.3.3 Three lines of defence

Bij Menzis werken we volgens het three lines of defence model. Dit model definieert de taken en verantwoordelijkheden van de bedrijfsfuncties, risk management en internal audit. Het model ondersteunt tevens het realiseren van de doelstellingen op het gebied van risicobeheersing.

'Three Lines of Defence'-model binnen Menzis

Figuur: Het 'three lines of defence' model binnen Menzis

1e lijn:

In de eerste plaats zijn onze managers verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en het risicomanagement. Risicomanagement is een integraal onderdeel van onze besturing, waarbij de risico's aansluiten bij onze doelstellingen. De ambitie hebben we als volgt geformuleerd: In het denken, handelen en verantwoording afleggen over risico's worden risico's bewust aangegaan, bewust vermeden of bewust gemitigeerd. De eerste lijn geeft zelf aan in hoeverre zij 'in control' is.

2e lijn:

Managers worden in hun risicomanagementtaak ondersteund door de Governance, Riskmanagement en Compliance (GRC) afdelingen. Deze ondersteuning bestaat uit:

- opstellen van beleid en adviezen;
- monitoren van de uitvoering;
- reviewen van de besluitvorming;
- afhandelen van incidenten op het gebied van bedrijfscontinuïteit.

3e lijn:

De afdeling Internal Audit toetst periodiek of de 1e en de 2e lijn hun risicomanagementtaken op juiste wijze uitvoeren.

B.3.4 Toprisico's 2019

De Directieraad stelt tijdens het Menzis Risk Assessment (MRA) vast of de hoogte van de risico's acceptabel is. Daarnaast stelt de Directieraad of de risicotolerantie aangescherpt moet worden. Als de risico's hoger zijn dan de vastgestelde tolerantie worden aanvullende beheersmaatregelen bepaald. Elk kwartaal wordt de status van de risico's en de beheersing ervan opnieuw bepaald, besproken en vastgelegd in een centraal risicodossier. Hiervoor gebruikt Menzis de applicatie B Wise. In de kwartaalrapportages legt de Directieraad verantwoording af aan de RvC.

Toprisico's 2019

Onderstaande risico's zijn in 2019 door de Directieraad aangemerkt als toprisico's voor Menzis:

1. We zijn onvoldoende in staat om de transformatie van de zorginfrastructuur in de kernregio's te bewerkstelligen;
2. Onze meerwaardeproposities en/of regionale leefkrachtinterventies sorteren onvoldoende effect in de prevalentie van chronische ziekten;
3. Privacygevoelige persoons- en bedrijfsinformatie komt in verkeerde handen terecht;
4. We benutten de mogelijkheden van data en nieuwe technologische innovaties in de bedrijfsvoering onvoldoende;
5. Onze organisatie en besturing zijn onvoldoende gericht op daadkrachtige executie van de strategische doelstellingen;
6. We zijn een op uitvoering gerichte organisatie en hebben te weinig wendbaarheid en innovatiekracht;
7. Er is onvoldoende beschikbaarheid van zorg voor onze verzekerden (vooral in de GGZ en MSZ).

B.3.5 Risicobereidheidsverklaring

Als een betrouwbare, solide zorgverzekeraar willen wij uiteraard altijd kunnen voldoen aan de verplichtingen naar onze klanten. We houden vermogen aan dat past bij ons risicoprofiel. In ons kapitaalbeleid hebben we dit vermogen als doelsolvabiliteit gedefinieerd. Als het beschikbare vermogen de doelsolvabiliteit overtreft, kunnen we dit surplus teruggeven aan onze klanten. Dit heeft Menzis vastgelegd in het premiebeleid.

Verstevigen concurrentiepositie door duurzaamheid

We hechten grote waarde aan het duurzaam verstevigen van onze concurrentiepositie. We bedoelen daarmee dat we het belangrijk vinden om een duurzaam financieel beleid te voeren om de zorgpremie zo stabiel mogelijk te houden. Hoe doen we dat? We vinden het bieden van een betaalbare en concurrerende premie zeer belangrijk. Daarnaast sturen we actief op een positief vereveningsresultaat en technisch resultaat voor de Coöperatie Menzis U.A. Bij beleggen is, vanuit een risico-oogpunt, het genereren van een redelijk rendement belangrijker dan het realiseren van grote beleggingswinsten.

Andere zaken waar Menzis grote waarde aan hecht is:

- een goede reputatie;
- integer zijn en handelen;
- een bedrijfsvoering die voldoet aan wet- en regelgeving en een eigen voorgeschreven beleid;
- een actief monitoringsbeleid ten aanzien van de omgeving;
- tijdig kunnen inspelen op ontwikkelingen;
- afhankelijkheid van externe factoren kunnen beperken;
- proactief communiceren;
- transparant zijn;
- voorbereid zijn op incidenten.

Kosten versus risico's

We streven naar adequaat werkende:

- interne processen;
- medewerkers;
- informatie of systemen;
- uitbestedingen (waarbij beveiliging en externe fraude extra onder de aandacht zijn).

Bij onze bedrijfsvoering maken we telkens een zorgvuldige afweging tussen de kosten en de risico's. Jaarlijks actualiseren we onze risicobereidheid en stelt de RvC de risicobereidheidsverklaring (RBV) vast.

B.3.6 ORSA

Het risicoprofiel dat naar voren komt uit het MRA en de RBV zijn input voor de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA). Dit assessment is een hulpmiddel om, uitgaande van de concernstrategie, inzicht te krijgen in de impact van interne en externe risico's, die op korte en langere termijn kunnen optreden. De ORSA is een onderdeel van de Solvency II regelgeving. Solvency II is het toezichtsregime voor (her)verzekeraars in Europa. Op basis van dit regime worden stringente eisen gesteld aan het vereiste kapitaal, het risicomanagement en toezichtsrapportages.

De financiële positie van een zorgverzekeraar wordt bepaald door de mate van kostendekkendheid van premies/opbrengsten, de toereikendheid van de voorzieningen en de hoogte van het weerstandsvermogen. Om de financiële positie te kunnen beoordelen, moet met alle risicoaspecten rekening worden gehouden. De financiële risicoaspecten komen samen in de ORSA. Diverse scenario- en gevoeligheidsanalyses en reverse stresstesten dienen hiervoor als basis. Per scenario is de ontwikkeling van het vermogen en de kapitaalsvereiste volgens Solvency II inzichtelijk gemaakt. Op deze wijze ontstaat er een beeld van de kans en impact van risico's op het vermogen van Menzis.

Aansluitend wordt het op termijn benodigde kapitaal vastgesteld op basis van de strategie, risico's en risicobereidheid. Naar aanleiding hiervan kan de strategie worden bijgesteld en kunnen maatregelen getroffen worden om de risico's te verkleinen. Ook kunnen herstelmaatregelen worden opgesteld, die in werking treden wanneer een risico zich manifesteert. De ORSA wordt minimaal één keer per jaar uitgevoerd en hiermee stelt de RvB vast of Menzis, gegeven het beleid en de onderkende risico's, continu beschikt over voldoende solvabiliteit. De ORSA 2019 toont aan dat Menzis op basis van de in deze ORSA uitgewerkte scenario's de komende 5 jaar over voldoende solvabiliteit beschikt gegeven het kapitaalbeleid, het risicoprofiel en de risicobereidheid. In alle situaties beschikt Menzis over de vereiste solvabiliteit.

B.4 Interne controle omgeving

De interne beheersing van Menzis richt zich op de onderstaande vier interne beheersdoelstellingen:

- de effectiviteit en efficiency van de uitvoering van de strategie en de daarop gerichte bedrijfsvoering;
- de betrouwbaarheid van de (financiële) informatieverzorging;
- de naleving van relevante wet- en regelgeving, beleid en procedures; en
- de bewaking van activa of waarden.

Om deze doelstellingen te realiseren, werkt Menzis vanuit één aantoonbare planning- en control cyclus. Deze cyclus is gebaseerd op de Plan, Do, Check, Act-cyclus (PDCA-cyclus): het opstellen van plannen en beleid, de uitvoering hiervan, de controle op de realisatie van de planning en de geformuleerde doelen, de naleving van het beleid en zonodig de bijsturing op basis van geconstateerde afwijkingen tussen plannen/beleid en uitvoering/naleving.

Besturing van de cyclus vindt plaats aan de hand van een jaarkalender. Hierin is opgenomen wanneer welk product van de P&C cyclus (inclusief verantwoording aan de RvC en externe toezichthouders) gereed dient te zijn.

Menzis heeft de organisatie ingericht met 3 Lines of Defence. Hiervoor is de GRC als 2e lijn ingericht tussen de 1e lijn (bedrijfsvoering) en audit (3e lijn). De inrichting van drie zelfstandige linies waarborgt maximale onafhankelijkheid op basis van een duidelijke verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Compliance functie

De Compliance Functie heeft als een van de sleutelfuncties tot doel om countervailing power te bieden aan de bedrijfsonderdelen die belast zijn met de uitoefening van het verzekeringsbedrijf, ten behoeve van een integere en beheerste bedrijfsvoering. Menzis wil voorkomen dat de reputatie en integriteit van haar organisatie, haar bestuur of haar medewerkers wordt aangetast. De Compliance Functie ziet toe op correcte naleving van interne en externe wet- en regelgeving. Bovenal bevordert de Compliance Functie gedrag gericht op het compliant-zijn en voorkomen van non-compliant gedrag.

De Compliance Functie is een integraal onderdeel van de tweede lijn ondersteuning die het cluster Governance, Riskmanagement en Compliance (GRC) aan de eerste lijn biedt. De Compliance Functie werkt op effectieve en efficiënte wijze samen met de andere sleutelfuncties en organisatieonderdelen binnen Menzis.

De scope van de Compliance Functie wordt bepaald door de relevante aandachtsgebieden bepaald van wet- en regelgeving en de omvang van de organisatie en -onderdelen waarop wordt toegezien. In het Compliance Jaarplan stelt Menzis de scope van de Compliance Functie vast. De Compliance Functie van Menzis focust zich op de beheersing van compliance risico's op rond de thema's: Integriteit, Privacy, Mededinging, Klantbelang centraal, en Governance. De Compliance Functie ziet toe op de gehele Menzis organisatie, met al haar (juridische) entiteiten (de 'Menzis Groep').

Menzis kent een Senior Compliance Officer en een Compliance Officer, deze maken onderdeel uit van de afdeling GRC Office. De Senior Compliance Officer is het aanspreekpunt voor de Chief Financial Risk Officer voor de uitvoering van de Compliance Functie en maakt deel uit van de risicoadviescommissie. De Senior Compliance Officer informeert op verzoek van de Raad van Bestuur/ Directieraad de toezichthouder over de status van compliance en integriteit en waar nodig over incidenten. De Senior Compliance Officer informeert de Chief Financial Risk Officer over ontwikkelingen en aandachtspunten die belangrijk zijn voor de borging van compliance en integriteit in de organisatie.

B.5 Interne audit functie

Menzis beschikt over een interne auditfunctie (IA) vanuit de intrinsieke behoefte aan interne auditservices. Met een professionele IA-functie voldoet Menzis aan het wettelijke kader voor verzekeraars, zoals vastgelegd in Wft, Governance Principes, Solvency II. Ook voldoen we hiermee aan de relevante vereisten vanuit de beroepsorganisaties voor auditors (IIA, NBA, NOREA, SVRO). De IA-functie vormt de onafhankelijke derde lijn in het 'three lines of defence' model van Menzis.

Menzis heeft in de Visie op Internal Audit (2018) expliciet verwoord waarom de IA functie bestaat, hoe de auditfunctie wordt ingevuld en wat we daarmee willen bereiken. Het doel van de IA-functie is om interne en externe stakeholders extra zekerheid te geven over de interne beheersing van Menzis (assurance). Interne beheersing omvat de governance, het risicomanagement en de (operationele) beheersing. De IA-functie beoordeelt risico-gebaseerd of:

- adequate waarborgen zijn getroffen om strategische doelen te realiseren en de risico's die daarmee samenhangen te beheersen;
- wordt voldaan aan wet- en regelgeving;
- informatie betrouwbaar is;
- de meest kritische processen en systemen effectief en efficiënt zijn ingericht en werken (zowel door de eerste als tweede lijnfuncties).

Daarnaast geeft de IA-functie proactief advies om de interne beheersing continu te verbeteren.

In het Charter IA zijn de beleidskaders voor de functie-uitoefening van IA uitgewerkt. Dit omvat: de positionering, het doel en de wettelijke kaders, het beleid, de processen en de kwaliteitsborging, de organisatie, de implementatie en communicatielijnen en richtlijnen voor de vaststelling en herziening van het Charter. Jaarlijks actualiseert de manager IA het Charter. Na vaststelling door de Raad van Bestuur wordt het Charter besproken met de GRC-commissie en ter goedkeuring aangeboden aan de Raad van Commissarissen.

De IA-functie voert audits uit op objecten waar het risico op verlies of het verbeterpotentieel voor Menzis het grootst is. Dit kunnen ook onderzoeken naar gedrag en cultuur zijn. Jaarlijks voert IA een risicoanalyse uit, waaruit een selectie van auditobjecten voor het (meerjaren) auditplan voortvloeit. De uitkomsten uit de risicoanalyse en het auditplan worden afgestemd met de eerste en tweede lijnfuncties en met de externe accountant. Na vaststelling door de Raad van Bestuur wordt het auditplan besproken met de GRC-

commissie en ter goedkeuring aangeboden aan de Raad van Commissarissen. De manager IA informeert de Raad van Bestuur, de GRC-commissie en de Raad van Commissarissen in de IA-kwartaalrapportage over relevante ontwikkelingen voor de interne beheersing en de auditbevindingen. Ook staat hierin informatie over de realisatie van het auditplan, de opvolging van eerdere auditbevindingen en over de uitvoering van het IA-kwaliteitsbeoordeling en -verbeterprogramma. Afhankelijk van de ontwikkelingen gedurende het jaar van uitvoering wordt het auditplan, met instemming van de GRC-commissie, zo nodig bijgesteld. In de regel vindt dit plaats na afloop van het eerste halfjaar.

De IA-functie heeft een onafhankelijke, onpartijdige en daarmee unieke positie in het besturingsmodel van Menzis. Om de onafhankelijkheid van de auditfunctie te waarborgen, rapporteert de manager IA rechtstreeks aan de voorzitter van de Raad van Bestuur en aan de voorzitter van de GRC-commissie van de Raad van Commissarissen. Als interne of externe ontwikkelingen leiden tot onverantwoorde risico's of een incorrecte weergave van de werkelijkheid, meldt de manager IA dit bij de voorzitter van de Raad van Bestuur. De manager IA is bevoegd om zwaarwegende bezwaren bij onderwerpen die onvoldoende opvolging krijgen van de voorzitter en/of het lid van de Directieraad, rechtstreeks te melden aan de voorzitter van de GRC-commissie. Medewerkers van IA hebben vrije en onbeperkte toegang tot informatie en data vanuit alle activiteiten, functionarissen, locaties, informatiesystemen en geautomatiseerde hoofd- en subsystemen. In het Charter IA en het Handboek IA zijn maatregelen opgenomen, die de onafhankelijkheid van de auditors in relatie tot de auditobjecten moeten waarborgen. Jaarlijks verklaren de medewerkers van IA dat zij de Code of Ethics van het IIA en de voor hen geldende gedrags- en beroepsregels naleven.

B.6 Actuariële functie

De actuariële functie opereert onafhankelijk van de eerste lijn en van de eenheid die verantwoordelijk is voor het vaststellen van de technische voorzieningen. De actuariële functie van Menzis vervult een toetsende, adviserende en informerende rol bij het beheersen van verzekeringstechnische risico's. De manager Actuariële Functie rapporteert aan de CFRO en informeert via de CFRO de Directieraad en de GRC-commissie over de werkzaamheden en bevindingen. De actuariële functie is verantwoordelijk voor onder andere:

- Beoordelen van de toereikendheid van de technische voorzieningen, de zorgkostenprognoses en de vereveningsbijdragen, evenals het informeren van de CFRO hierover.
- Bewaken dat de gebruikte methodieken en onderliggende modellen, en de bij de berekening van technische voorzieningen gehanteerde aannames, correct en passend zijn.
- Beoordelen of genoeg gegevens worden gebruikt bij de berekening van technische voorzieningen en of deze gegevens van voldoende kwaliteit zijn.
- Beoordelen van de premiestelling.
- Bijdragen aan een doeltreffend risicomanagementsysteem. Dit met name voor de risicomodellering, die ten grondslag ligt aan de berekening van de kapitaalvereisten en de ORSA.
- Toetsen van de beste schattingen (best estimates) aan de ervaring.

Minimaal één keer per jaar rapporteert de actuariële functie aan de Directieraad en de Raad van Commissarissen over haar werkzaamheden, conclusies en aanbevelingen in het Actuariële Functie Rapport.

B.7 Uitbesteding

Menzis besteedt onderdelen van haar werkzaamheden uit volgens de regels in de Wet financieel toezicht (Wft) en het Besluit prudentiële regels Wft. Als onderdeel van het besturingsmodel is een interne beleidsrichtlijn Uitbesteding opgesteld voor de kwaliteitsborging van uitbestede werkzaamheden. Deze beleidsrichtlijn is in 2019 geactualiseerd en door de Directieraad vastgesteld. Zij is van toepassing op de besturing van het Menzis-concern en de individuele rechtspersonen die tot het concern behoren. Deze beleidsrichtlijn Uitbesteding beschrijft de uitgangspunten voor het beleid en de uitvoering van de uitbesteding van werkzaamheden, die een wezenlijk onderdeel uitmaken van de kritieke of belangrijke operationele processen, functies of ondersteunende activiteiten.

Meestal besteden we uit om voordelen te realiseren op het gebied van kosten, flexibiliteit, continuïteit, effectiviteit, doelmatigheid en/of kwaliteit. Bij de uitbesteding zijn afspraken gemaakt die waarborgen dat Menzis verantwoording kan dragen voor de adequate uitvoering van de werkzaamheden. Voorbeelden zijn het uitbesteden van back-office werkzaamheden, zoals gegevensinvoer van nota's of declaraties, en werkzaamheden rondom vermogensbeheer. Vermogensbeheer is een specialistisch vakgebied en de beleggingsportefeuille van Menzis is niet groot genoeg om eigen deskundigheid met voldoende continuïteitswaarborgen in huis te halen. Daarom besteedt Menzis de uitvoering van het vermogensbeheer uit aan gespecialiseerde beleggingsfondsen en externe portefeuillemanagers. Contractmanagement is ingeregeld. Hierbij bewaakt de contractmanager samen met de contracteigenaar de SLA's en de assurance. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan een overlegstructuur tussen Menzis en de leverancier.

Veel kennis en innovatie komt van externe leveranciers en door de ontwikkelingen op het gebied van technologie en dienstverlening bewegen steeds meer leveranciers zich richting Cloud-services. Om deze reden besteedt ook Menzis steeds meer informatie voorzieningsprocessen uit. Het belang van het uitbestedingsproces wordt ook steeds groter waardoor het noodzakelijk is om dit ook eenduidig te beleggen binnen een gecentraliseerde IV-organisatie.

B.8 Overige informatie

Alle relevante informatie over het Governancesysteem staat in de voorgaande paragrafen van Hoofdstuk B.

C. Risicoprofiel

In Hoofdstuk B is op hoofdlijnen beschreven hoe Menzis haar risicomanagementsysteem heeft ingebed in de strategie en doelstellingen. In dit Hoofdstuk C wordt het risicoprofiel van Menzis beschreven. Naast strategische risico's kent Menzis vijf risicocategorieën die samen ook de wettelijk vereiste solvabiliteit (SCR) bepalen:

- verzekeringstechnisch risico;
- marktrisico;
- kredietrisico;
- liquiditeitsrisico;
- operationeel risico.

C.1 Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico wordt gedefinieerd als het risico op verliezen, of op een ongunstige verandering, in de waarde van verzekeringsverplichtingen. Dit vanwege een ondeugdelijke prijsstelling en inadequate aannames met betrekking tot de voorzieningen. Voor Menzis is dit het grootste risico. Onder Solvency II onderscheiden wij drie subrisico's:

- premierisico;
- voorzieningenrisico;
- rampenrisico.

C.1.1 Premierisico

Het premierisico is het risico dat premies onverwacht onvoldoende zijn om de zorgkosten en de beheerskosten te dekken, door schommelingen in het tijdstip, de frequentie en de ernst van verzekerde gebeurtenissen.

In de zorgverzekeringsmarkt is prijs één van de belangrijkste elementen waarmee geconcurrereerd wordt. Voor Menzis is een stabiele ontwikkeling van de premie een belangrijk uitgangspunt. Menzis steekt daarom veel energie in het beheersen van de kwaliteit van de zorg en in het beheersen van de hoogte van de zorgkosten. Daarnaast zet Menzis, net als veel andere zorgverzekeraars, de afgelopen jaren telkens een deel van haar reserves in om de premie te dempen. Menzis stelt eenmaal per jaar de premies vast en deze kunnen tussentijds niet worden aangepast.

De verwachte zorgkosten en de te ontvangen risicovereveningsbijdrage zijn de belangrijkste elementen voor het vaststellen van de premie. Andere elementen zijn de verwachte beheerskosten en de kosten en baten vanwege het verplichte en vrijwillige eigen risico.

Door de grote bedragen die in de zorg omgaan, kunnen procentueel kleine afwijkingen al snel een behoorlijke impact hebben. Bij de basisverzekering hebben we bovendien te maken met een complex risicovereveningssysteem, waarvan de uitkomst pas na een aantal jaren bekend is.

C.1.2 Voorzieningenrisico

Het voorzieningenrisico is het risico dat voorzieningen ontoereikend zijn om alle nog te ontvangen declaraties over de afgelopen jaren uit te betalen, inclusief de daarbij behorende beheerskosten.

De prognose van de zorgkosten is gebaseerd op declaraties uit het verleden, de ontwikkelingen die we hierin zien en op de afspraken die we met zorgaanbieders hebben gemaakt. De prognoses worden per schadejaar gemaakt op het niveau van zorgsoorten, zoals huisartsen of ziekenhuizen. Met name bij ziekenhuizen en GGZ-instellingen kan het lang duren voordat Menzis declaraties ontvangt dan wel schadejaren worden afgerekend. Hierdoor bestaat er vooral in de meest recente schadejaren een behoorlijke mate van onzekerheid in de prognoses. Voor de aanvullende verzekeringen geldt dat de onzekerheid in de zorgkostenprognoses veel beperkter is. Dit komt voornamelijk doordat de declaraties hier veel sneller worden ontvangen.

C.1.3 Rampenrisico

Het rampenrisico is het risico dat een grote ramp leidt tot onverwachte verliezen. Bij de aanvullende verzekering is hier, gezien de aard en omvang van de verstrekkingen, nauwelijks sprake van een risico. Bij de basisverzekering is dit risico wel aanwezig.

C.1.4 Beheersing

Het verzekeringstechnisch risico wordt door Menzis beheerd door goede processen in de eerste lijn en adequate toetsing hierop vanuit de tweede lijn. Het premieproces voeren we jaarlijks uit in een projectgroep, waarin ervaren medewerkers vanuit alle organisatieonderdelen participeren. De zorgkostenprognoses worden opgesteld door kwantitatieve specialisten in samenspraak met de verantwoordelijken voor de inkoop van de zorg. De tweede lijn wordt in beide processen uitgevoerd door de actuariële functie en de Financial Risk Officer.

De beheersing van het rampenrisico bestaat uit twee onderdelen. Allereerst is wettelijk geregeld dat de overheid zorgverzekeraars compenseert ingeval van een grote ramp. Ten tweede is Menzis aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisme Schaden (NHT).

C.1.5 Gevoeligheden

In onderstaande tabellen presenteren we de gevoeligheden voor het premierisico en het voorzieningenrisico. De gevoeligheid voor het premierisico geven we door het effect van een onderschatting van de zorgkosten van het komende jaar met 2% weer. De gevoeligheid voor het voorzieningenrisico geven we door het effect van een tekort van 2% in de verwachte schadelast weer. Beide subrisico's geven we weer als een verlaging van het solvabiliteitsoverschot (het verschil tussen het aanwezige en het vereiste solvabiliteitsvermogen).

Effect premierisico

In geval de zorgkosten het komend jaar 2% hoger zouden blijken uit te vallen, dan zou de solvabiliteitsratio 2019 van 156% met 13% afnemen naar een ratio van 143%.

Effect premierisico (x € 1.000)	Balanswaarde SII 31/12 2019	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
2% hogere schadelast 2020	101.541	1,56	1,43	-130.390	-130.390	0

Effect voorzieningenrisico

Als de hoogte van de schadelast over het afgelopen jaar met 1% toeneemt betekent dit een verlaging van het vermogen en de liquide middelen en een verhoging van de technische voorziening schade. Ook de SCR neemt toe; de solvabiliteitsratio neemt af van 156% naar een ratio van 150%.

Effect schadelast +1% (x€ 1.000)	Balanswaarde SII 31/12 2019	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
Technische voorziening te betalen schade	1.652.188	1,56	1,50	-64.537	-63.192	1.345

C.1.6 Overige

De verzekeringstechnische risico's die samenhangen met de activiteiten van Menzis-groep, zijn ondergebracht in de ziektekosten- en zorgverzekeraarsentiteiten behorende tot de Menzis-groep. Deze entiteiten staan onder toezicht van De Nederlandsche Bank en worden alle bestuurd door de Raad van Bestuur van de Menzis-groep.

C.2 Marktrisico

Het (financieel) marktrisico betreft het risico van veranderingen in de waarde van de beleggingsportefeuille als gevolg van wijzigingen in marktprijzen. Blootstelling aan marktrisico meten we aan de hand van de impact van schommelingen in de waarde van financiële variabelen, zoals aandelenprijzen, rentestanden, vastgoedwaarden en valutakoersen.

Het beleggingsbeleid van Menzis is in lijn met het Prudent Person Principle van Solvency II, wat voorschrijft dat er belegd moet worden op de wijze zoals een prudent persoon dat zou doen. Menzis hanteert een behoudend beleggingsbeleid dat afgestemd is op de maatschappelijke rol die we als verzekeraar hebben. Het Prudent Person Principle is hiermee dus leidend voor Menzis bij haar beleggingsactiviteiten. Het beleggingsbeleid is gericht op het duurzaam in stand houden van het vermogen en het behalen van een duurzaam en maximaal reëel lange termijn rendement op de beleggingen. Hierbij streven we naar een beleggingsresultaat dat een stabiele ontwikkeling in de tijd laat zien. Door middel van periodieke (éénmaal per drie jaar) ALM-studies herijken we de samenstelling van de beleggingsportefeuille. Deze herijking heeft tot doel inzicht te geven in de onderlinge afhankelijkheden in de ontwikkeling van rechten en verplichtingen van de organisatie. Met de uitkomsten van de ALM-studie bepalen we welke beleggingsrisico's nog acceptabel zijn. Deze mogen geen risico vormen voor het nakomen van de verplichting: het betalen van zorgkosten.

C.2.1 Menzis-portefeuille

De Menzis-portefeuille bestaat uit twee deelportefeuilles met ieder een eigen beleggingsstrategie:

- Rendementsportefeuille.
- Liquiditeitsportefeuille.

Rendementsportefeuille

De Rendementsportefeuille belegt voor de Menzis entiteiten de aanwezige solvabiliteit of, indien lager, de doelsolvabiliteit (volgens Solvency II) van de entiteit voor de lange termijn. Deze portefeuille heeft tot doel een stabiele rendement ontwikkeling te behalen op lange termijn. Dit betekent dat het risicoprofiel van

deze deelportefeuille iets hoger mag zijn. De portefeuille die aan deze norm voldoet, bestaat voor 42,25% uit geldmarktbeleggingen, 8,25% uit staatsobligaties, 22,75% uit bedrijfsobligaties en 26,75% uit aandelen. De rendementsportefeuille bestaat naast de beursgenoteerde (liquide) beleggingscategorieën ook uit twee niet-beursgenoteerde beleggingscategorieën namelijk:

1. Private Equity (zorg beleggingen).
2. Nederlandse Hypotheken (met ingang van het 4e kwartaal 2019).

Liquiditeitsportefeuille

De Liquiditeitsportefeuille belegt het restant van het belegde vermogen en heeft tot doel negatieve effecten van het risico van grote (gedwongen) kasstromen op te vangen. Deze portefeuille is gericht op het beperken van de kans op enerzijds beleggingsverliezen bij negatieve kasstromen (gedwongen verkoop van beleggingen) en anderzijds onaanvaardbare verhoging van de beleggingsrisico's bij grote positieve kasstromen. De beleggingen moeten snel beschikbaar kunnen zijn. Daarom hebben ze een korte looptijd. Het risicoprofiel van deze deelportefeuille is dus zeer defensief. Dat betekent: gericht op het behouden van het vermogen en zo min mogelijk beleggingsverlies maken. De portefeuille die het best aan deze norm voldoet bestaat voor 100% uit geldmarktbeleggingen.

Het onderscheid tussen deze twee deelportefeuilles geeft een duidelijk beeld van de risico's van de beleggingen. Daardoor kunnen betere portefeuilles worden samengesteld, die afgestemd zijn op de individuele Menzis entiteiten.

C.2.2 Risicotolerantie

Afwijkingen van de strategische asset mixen kunnen passief ontstaan door verschil in (autonome) waardemutaties tussen beleggingscategorieën. Aan dergelijke passieve afwijkingen is binnen de Liquiditeitsportefeuille en Rendementsportefeuille een grens gesteld van plus en min 2,5%. Bij een overschrijding hiervan zal er een herallocatie plaatsvinden om terug te gaan naar de Strategische Asset Mix. Voor de verschillende financiële risico's binnen het marktrisico hebben we aanvullende beheersmaatregelen genomen voor het: renterisico, aandelenrisico, vastgoedrisico, spreadrisico, valutarisico en concentratierisico.

C.2.3 Renterisico

Renterisico is de gevoeligheid voor veranderingen in de rentetermijnstructuur. Menzis meet het renterisico van de beleggingsportefeuille (vastrentende waarden) met de modified duration-maatstaf. Modified duration is de gevoeligheid van de waarde van de portefeuille voor een 1%-punt verandering van de marktrente. Daarbij geldt dat bij een stijgende marktrente de waarde van de rentegevoelige beleggingen daalt. Het afgelopen jaar is er een nieuwe (langlopende) rentegevoelige beleggingscategorie toegevoegd aan de beleggingsmix namelijk: Nederlandse Hypotheken. De langlopende rentegevoelige beleggingen hebben op dit moment een gemiddelde modified duration van 6,8 per 31 december 2019. De geldmarktbeleggingen kennen een zeer korte looptijd en zijn daardoor nauwelijks gevoelig voor rentewijzigingen.

De gevoeligheid van het renterisico op de betreffende balansposities is in onderstaand overzicht opgenomen.

Effect rente schok 1% (x€ 1.000)		Balanswaarde SII 31/12 2019	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
verhoging rentecurve +1%	activa:	2.830.064	1,56	1,52	-41.186	-44.712	-3.526
verlaging rentecurve -1%	passiva:	2.170.948	1,56	1,61	49.713	53.719	4.006

C.2.4 Aandelenrisico

Het aandelenrisico is de gevoeligheid voor veranderingen in het niveau van de marktprijzen van aandelen. Met de beleggingen in de aandelenportefeuille neemt Menzis bewust en beheerst dit risico, met als doel om op de langere termijn een positief rendement te behalen binnen de gestelde risiconormen. In onderstaand overzicht is de gevoeligheid voor het aandelenrisico weergegeven door de aandelenportefeuille met een daling van 40% te schokken.

Het effect van een daling van de aandelenportefeuille heeft een negatief gevolg voor de SCR-ratio, die dan daalt van 156% naar een waarde van 147%.

Effect waarde aandelen - 40% (x€ 1.000)		Balanswaarde SII 31/12 2019	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
Aandelenportefeuille		323.695	1,56	1,47	-106.835	-129.478	-22.643

C.2.5 Vastgoedrisico

Vastgoedrisico is de gevoeligheid voor veranderingen in het niveau van de marktprijzen van vastgoed. Menzis heeft het beleggen in vastgoed uitgesloten in haar strategisch beleggingsbeleid. Menzis kent alleen vastgoedrisico voor het vastgoed dat voor eigen gebruik dient. Als de waarde van het vastgoed vermindert met 40%, betekent dit een verlaging van de SCR-ratio met 1,0% naar een SCR-ratio van 155%.

Effect waarde vastgoed - 40% (x€ 1.000)		Balanswaarde SII 31/12 2019	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
Waarde onroerend goed		46.910	1,56	1,55	-17.162	-18.764	-1.602

C.2.6 Spreadrisico

Het spreadrisico vloeit voort uit de gevoeligheid voor veranderingen in het niveau van de krediet spreiding boven de risicovrije rentetermijnstructuur. Hoe lager de kredietwaardigheid van de vastrentende waarden, hoe hoger het risico. Het effect is groter voor de langer lopende vastrentende waarden. Er wordt met name spreadrisico gelopen in de bedrijfsobligaties portefeuille. De kredietwaardigheid wordt weergegeven met een kredietrating, zoals afgegeven door rating bureaus (Standard & Poors, Moody's en Fitch). Om het spreadrisico te beheersen, moeten beleggingen in langlopende staatsobligaties minimaal een rating van AA hebben. Langlopende bedrijfsobligaties moeten minimaal een rating van BB hebben en de geldmarktbeleggingen een minimale rating van BBB.

De totale portefeuille vastrentende waarden (langlopende en kortlopende obligaties) kent de volgende inrichting naar kredietrating:

Kredietrating (x € 1.000)	Staats- obligaties	Bedrijfs- obligaties	Totaal	%
AAA	124.579	5.352	129.931	9,5%
AA	325.567	286.549	612.116	44,6%
A	103.015	109.270	212.285	15,5%
BBB	251.160	164.463	415.623	30,3%
BB	0	2.264	2.264	0,2%
B	0	0	0	0,0%
N/C	0	0	0	0,0%
Totaal	804.321	567.899	1.372.220	100,0%

C.2.7 Valutarisico

Valutarisico vloeit voort uit veranderingen in het niveau en de volatiliteit van valutakoersen. Er is alleen valutarisico aanwezig in de beleggingsportefeuille. Om risicospreiding in de beleggingsportefeuille te realiseren, wordt er wereldwijd belegd. Hierdoor zitten er beleggingen in de portefeuille die in andere valuta zijn genoteerd dan de euro. Het beleid is om het valutarisico grotendeels af te dekken middels valutatermijncontracten (derivaten). Over ca. 94% van de beleggingen lopen we geen valutarisico.

C.2.8 Concentratierisico

Marktrisicoconcentratie is het risico dat ontstaat door een gebrek aan diversificatie in de beleggingsportefeuille of door een sterke blootstelling aan het risico van wanbetaling van een enkele emittent van effecten of een groep van verbonden emittenten. De beleggingsportefeuille is breed gespreid en bevat slechts enkele grote vastrentende waarden posities uitgegeven door landen.

Vastrentende waarden naar land (x € 1.000)	%	31/12 2019	31/12 2018
Italië	22,4%	180.146	176.646
België	16,6%	133.651	125.586
Duitsland	13,4%	107.629	23.680
Frankrijk	13,1%	105.434	38.167
Spanje	11,4%	92.002	187.586
Portugal	8,8%	71.014	37.050
Verenigd Koninkrijk	4,8%	38.222	37.230
Oostenrijk	4,1%	33.205	23.595
Finland	1,7%	13.663	3.475
Ierland	1,4%	11.013	39.002
Nederland	1,0%	7.768	109.549
Zweden	0,4%	3.117	4.409
Denemarken	0,3%	2.560	2.140
Zwitserland	0,3%	2.504	2.496
Noorwegen	0,1%	1.120	1.264
Azië (supranationaal)	0,1%	592	0
Europa (supranationaal)*	0,1%	404	0
Luxemburg	0,0%	279	282
Totaal	100,0%	804.321	812.158

*Europa: dit betreffen vastrentende waarden die zijn uitgegeven door de Europese Unie.

Onderstaande tabel laat per beleggingscategorie zien op basis van welke methode de balanswaarde is bepaald.

Levels (x € 1.000)	Staats-obligaties	Bedrijfs-obligaties	Aandelen	Deposito's	Totaal overig	Totaal
Genoteerde marktprijzen	804.321	567.899	323.715	0	0	1.695.934
Onafhankelijke taxaties	0	0	0	0	0	0
Netto-contante waardeberekening	0	0	0	49.980	0	49.980
Overige methode	0	0	24.913	0	57.207	82.121
Totaal	804.321	567.899	348.628	49.980	57.207	1.828.035

C.3 Kredietrisico

Kredietrisico (of: vorderingenrisico) is het risico op verliezen - of op een ongunstige verandering in de financiële situatie - vanwege schommelingen in de kredietwaardigheid van tegenpartijen en debiteuren, waaraan Menzis blootstaat in de vorm van een tegenpartijrisico².

Menzis heeft vorderingen uitstaan bij drie verschillende soorten tegenpartijen:

- Zorgverleners
- Financiële instellingen
- Verzekerden

C.3.1 Risicoblootstelling

Zorgverlenersrisico

Menzis kan risico lopen dat zorgverleners niet of niet tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldoen. Voor de toegankelijkheid van de zorg is het van belang dat zorgverleners voorschotten ontvangen. Menzis is gebonden aan het Hoofdlijnenakkoord Ziekenhuizen en het Hoofdlijnenakkoord GGZ. Menzis wil vorderingen die niet door onderhanden werk worden gedekt (overschrijding van plafondbedragen, FMC vorderingen, opbrengstverrekening) zo snel mogelijk na ontstaan verrekenen.

Financiële instellingen

Menzis kan risico lopen dat financiële instellingen niet of niet tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldoen. Menzis heeft uit hoofde van de dagelijkse bedrijfsuitoefening vorderingen op financiële instellingen en op de huisbankier. Menzis wil geen bovenmatige tegoeden.

Verzekerdenrisico

Menzis kan risico lopen dat verzekerden niet of niet tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldoen. Menzis wil dat zoveel mogelijk verzekerden de premie betalen en voert een actief debiteurenbeleid uit. Dit is van belang vanuit het solidariteitsoogpunt. Premieachterstanden van meer dan zes maanden worden overgedragen aan het CAK.

De bereidheid van Menzis om tegenpartijrisico te lopen is beperkt. Voor de sturing en monitoring in de bedrijfsvoering is de risicobereidheid door vertaald in operationele risiconormen en limieten.

² Spreadrisico is ook een vorderingenrisico, maar heeft uitsluitend betrekking op beleggingen (dus onderdeel financieel marktrisico), zie paragraaf C.2. Marktrisico

C.3.2 Risicoconcentratie

Voor het kredietrisico inzake vorderingen op klanten is beperkt sprake van risicoconcentratie.

C.3.3 Risicomitigatie

Menzis wil een gunstig risicoprofiel realiseren door actieve sturing op balansposities en deze optimaal te beïnvloeden door het minimaliseren van uitstaande vorderingen en het sneller incasseren van de debiteurenvorderingen. Het vorderingenbeleid is gericht op het maximaal innen van vorderingen en het voorkomen van betalingsachterstanden. Als er toch achterstanden zijn, moeten deze zo snel mogelijk geïncasseerd worden.

Zorgverleners

In de contracten met de zorgverleners is opgenomen dat het onderhanden werk (OHW) verrekend mag worden in het geval van een faillissement. Een voorschot wordt pas verstrekt nadat een zorginkoopcontract door beide partijen is ondertekend. De GGZ-instelling of het ziekenhuis moet inzage geven in haar financiële positie om het verzoek om bevoorschotting inzichtelijk te maken. De GGZ -instelling of het ziekenhuis verschaft periodiek inzicht in de financiële waarde van de onderhanden-werkpositie. Menzis verkrijgt zekerheid over de juistheid van de OHW-positie doordat de accountant van de zorgaanbieder de jaarrekening van de zorgaanbieder jaarlijkse controleert. De accountant verifieert de OHW-mutatie per zorgverzekeraar en daarmee de stand ultimo jaar t. Bij de GGZ-instellingen heeft Menzis de mogelijkheid op elk gewenst moment een audit uit te laten voeren door een onafhankelijke externe accountant. Zo krijgen we onafhankelijk inzicht in de OHW-positie en kan worden beoordeeld of het verleende voorschot reëel is. De financiële positie van GGZ-instellingen en ziekenhuizen wordt bewaakt met een Early Warning System (EWS). In het EWS worden jaarlijks de cijfers vanuit de jaarverslagen van de instellingen ingevoerd en beoordeeld. In de contracten met de zorgaanbieders is opgenomen dat Menzis controleert of gedeclareerde schades rechtmatig zijn en voldoen aan het protocol Zvw. Indien dit niet het geval is, dan heeft Menzis het recht bedragen terug te vorderen van de zorgaanbieders.

Financiële instellingen

Voor financiële instellingen wordt het vorderingenrisico standaard uitgedrukt in een kredietwaardigheidsmaatstaf, de kredietrating. Een kredietrating zegt iets over de kans dat de partij niet meer in staat is kredieten terug te betalen. Kredietratings worden uitgegeven door internationale ratingbureaus en kennen een schaal van AAA (hoogste kredietwaardigheid) tot C/D (laagste kredietwaardigheid).

Verzekerenrisico

Menzis is uit oogpunt van solidariteit van mening dat elke klant van Menzis premie dient te betalen. Hierbij wordt geaccepteerd dat er een groep klanten is, die een betalingsregeling nodig heeft. Menzis kent een standaard incassoproces. Na verzending van de factuur en geen betaling door de klant, wordt een betalingsherinnering verzonden. Hierop volgt zo nodig een aanmaning en twee tot vier aanmaanbrieven. We maken gebruik van de dienstverlening van deurwaarders. Daarnaast is er een bronheffingsafspraken met het CAK, waardoor het premievorderingenrisico uit de Basisverzekering zich beperkt tot zes maanden. Premievorderingen uit de Basisverzekering worden na zes maanden premieachterstand niet langer opgelegd. Het CAK neemt de inning van de zorgbijdrage dan over. Voor de aanvullende verzekeringen wordt een royement doorgevoerd.

Uit de kwartaalmonitor Risicobereidheid (RBV) over 2019 is gebleken dat het risicoprofiel op tegenpartijen niet materieel is gewijzigd.

C.3.4 Risicogevoeligheid

Met betrekking tot vorderingen op verzekeringnemers en vorderingen op zorgverleners dient kapitaal te worden aangehouden. Bij een 100% hogere vorderingspositie per 31 december 2019 (waarover tegenpartijkredietrisico wordt gelopen) vermindert het saldo liquide middelen en SCR met € 2,5 miljoen. Op de solvabiliteitsratio van 156% heeft dit echter nauwelijks effect.

Effect vorderingspositie + 100% (x€ 1.000)	Balanswaarde SII 31/12 2019	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
Hoogte vorderingen op zorgverleners	79.673	1,56	1,56	-2.548	0	2.548

C.4 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Menzis over onvoldoende middelen beschikt om aan de directe betalingsverplichtingen te voldoen. Menzis beheerst het liquiditeitsrisico door het periodiek opstellen van een liquiditeitsprognose en te beleggen in met name beursgenoteerde effecten. Alle beleggingen, met uitzondering van de beleggingen in de zorg en hypotheek van ca. € 82,1 miljoen, zijn liquide en vrij verhandelbaar. Menzis heeft in 2019 geen bijzondere liquiditeitsrisico's en/of kasstroomrisico's gelopen.

C.5 Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico van een (financieel) verlies dat zich voordoet als gevolg van: inadequate of falende interne processen, personeel, systemen of externe gebeurtenissen. Menzis onderscheidt binnen het operationeel risico de volgende subcategorieën:

1. Keten-/ procesbeheersing: het risico van onvoldoende doelmatige en/of onvoldoende doeltreffende bedrijfsketens /-functies / -processen inclusief (keten)samenwerking.
2. Personeel (incl. kwaliteit van management): het risico van inadequate bedrijfsvoering door een kwantitatief en/of kwalitatief tekort aan personeel (incl. management).
3. Informatie: het risico op niet tijdige, verkeerde of onjuiste informatie door bijvoorbeeld onvoldoende controles of overmatig gebruik van spreadsheets, waardoor externe verantwoordingen (zoals jaarrekeningen en Solvency II rapportages) onjuist zijn of er onvoldoende sturing op de bedrijfsvoering mogelijk is.
4. IT: het risico dat de Menzis bedrijfsfuncties onvoldoende worden ondersteund met een betrouwbare en flexibele informatievoorziening door veroudering of verkeerde keuzes, waardoor de Menzis-strategie niet kan worden verwezenlijkt of IT-dienstverlening niet voldoet aan de eisen.
5. Beveiliging: het risico op verlies, misbruik of vernietiging van gegevens en/of informatiesystemen door aanvallen of malware (cyber dreiging), molest of verlies van apparatuur, of ontoereikende toegangsbeveiliging waardoor systemen corrupt raken of uitvallen, of (persoons)gegevens worden geopenbaard.
6. Continuïteit: het risico dat de continuïteit van de (kritische) bedrijfsprocessen, of van heel Menzis, in gevaar komt door (externe) gebeurtenissen.

7. Fraude: het risico dat personen of organisaties buiten Menzis bewust handelingen uitvoeren die een effect hebben op de realisatie van de Menzis-doelstellingen en die in strijd zijn met wet- en regelgeving, of het opzettelijk niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens.
8. Uitbesteding: het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van (een deel van) de bedrijfsvoering van Menzis wordt geschaad door tekortkomingen in uitbestede werkzaamheden of door derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel.
9. Integriteit: het risico dat de integriteit van Menzis (negatief) wordt beïnvloed, doordat medewerkers van Menzis wet- en regelgeving, maatschappelijke en/of door Menzis opgestelde normen overtreden (niet integere, onethische gedragingen). Ook het risico op interne fraude valt hieronder.
10. Compliance: het risico dat ontstaat als het beleid en/of de bedrijfsvoering van Menzis niet voldoen aan wet- en regelgeving, alsmede de eigen voorgeschreven beleidskaders, processen en procedures.
11. Omgeving: het risico op onverwachte externe gebeurtenissen.

We willen onze doelen op een beheerste wijze realiseren door in voldoende mate in control te zijn in onze bedrijfsvoering op bovengenoemde subrisicocategorieën. De risicobereidheid voor het bedrijfsvoeringsrisico is beperkt, met uitzondering van de subrisicocategorieën fraude, beveiliging en integriteit. Deze hebben een lage risicobereidheid. We voeren periodiek risicoanalyses/risk assessments uit en stellen hierbij de risicoblootstelling vast van specifieke risico's binnen bovengenoemde subrisicocategorieën. Daarnaast toetsen we de bedrijfsfuncties periodiek aan de kaders voor de beheersing van integriteit en andere compliance thema's.

C.5.1 Risicoblootstelling

Menzis loopt tijdens de uitvoering van de reguliere verzekeringsactiviteiten operationele risico's. Menzis wil deze operationele risico's in voldoende mate en op kosteneffectieve wijze beheersen. De risicobereidheid voor het operationeel risico is beperkt m.u.v. de risico (sub)categorieën fraude, beveiliging en integriteit. Menzis heeft een lage risicobereidheid voor deze risico(sub)categorieën. Voor de sturing en monitoring in de bedrijfsvoering is de risicobereidheid door vertaald in operationele risiconormen en limieten.

C.5.2 Risicoconcentratie

Menzis heeft vestigingen in Wageningen (hoofdkantoor), Enschede en Groningen. De dagelijkse bedrijfsvoering is afhankelijk van de werking van de systemen en processen, zoals deze op de locaties worden uitgevoerd.

C.5.3 Risicobeheersing

Menzis voert operationeel risicomanagement uit binnen haar bedrijfsprocessen. Voor alle risico's, die Menzis onderkent binnen het operationeel risico, zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze beheersmaatregelen worden periodiek uitgevoerd, getest op effectiviteit en gereviewd. Uit de kwartaalmonitor Risicobereidheid (RBV) over 2019 is gebleken dat het operationeel risicoprofiel niet materieel is gewijzigd

C.5.4 Risicogevoeligheid

Op basis van de onderkende risico's bepaalt Menzis het operationeel risico conform het standaardmodel voor de bepaling van de SCR.

C.6 Overige materieel risico

Alle van belang zijnde risico's van Menzis zijn in de voorgaande hoofdstukken uitgebreid beschreven.

C.7 Overige informatie

Alle relevante informatie over het Risicoprofiel staat in de voorgaande paragrafen van Hoofdstuk C.

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

Balans op basis van Solvency II-grondslagen

In onderstaand overzicht is de balans per 31 december 2019 opgenomen op basis van Solvency II-grondslagen en op basis van Burgerlijk Wetboek, deel 2 (hierna BW2) Titel 9 (jaarrekening 2019). Rubricering en waardering van balansposten verschillen van elkaar onder BW2 en Solvency II (SII). In onderstaand overzicht zijn weergegeven:

- balans BW2 per 31 december 2019, zoals opgenomen in de Jaarrekening 2019;
- herrubriceringen in verband met verantwoording van BW2 naar SII;
- effect op vermogen als gevolg van verschillen in waarderingsgrondslagen tussen BW2 en SII;
- balans SII per 31 december 2019 op basis van SII-grondslagen;
- balans SII per 31 december 2018 op basis van SII-grondslagen.

Als gevolg van afrondingen zijn kleine verschillen in de tabellen mogelijk. Alle bedragen luiden in € x 1.000, tenzij anders vermeld.

Coöperatie Menzis U.A.	Balans BW2 31/12 2019	Herrubri- ceringen	Herwaar- deringen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Immateriële vaste activa	649	0	-649	0	0
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	40.005	0	6.831	46.836	44.060
Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	1.831.848	7.163	-31	1.838.980	1.778.122
Leningen en hypotheke	549	0	1	550	394
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	1.286.020	495.632	42.142	1.823.794	1.849.703
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	113.129	-107.026	2	6.105	11.034
Geldmiddelen en kasequivalenten	137.930	0	0	137.930	74.016
Overige, niet elders opgenomen activa	11.889	0	578	12.467	10.602
Totaal Activa	3.422.019	395.770	48.873	3.866.662	3.767.931
Technische voorzieningen - schade verzekering	1.374.983	395.240	59.616	1.829.839	1.898.539
Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen	33.825	0	-2	33.823	36.785
Derivaten	3.048	1.951	-3.048	1.951	1.042
Schulden aan kredietinstellingen	13.908	0	0	13.908	19.403
Financiële verplichtingen anders dan schulden aan kredietinstellingen	500	0	0	500	2.000
Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs	355.143	0	1.825	356.968	266.026
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	40.533	-1.421	-202	38.910	43.313
Overige, niet elders opgenomen verplichtingen	288	0	2	290	446
Totaal verplichtingen	1.822.228	395.770	58.191	2.276.189	2.267.554
Eigen Vermogen (overschot van activa minus verplichtingen)	1.599.791	0	-9.318	1.590.473	1.500.377

Vergelijkende cijfers

Coöperatie Menzis U.A. heeft als vergelijkende cijfers de balans en SCR per 31 december 2018 opgenomen en gerapporteerd in de SFCR 2018.

In dit Hoofdstuk D zijn de Solvency-II waarderingsgrondslagen toegelicht, alsmede verschillen in rubricering per post van de balans voor de geconsolideerde cijfers van Coöperatie Menzis U.A. In de Bijlagen zijn deze toelichtingen apart opgenomen voor Menzis Zorgverzekeraar N.V., Anderzorg N.V. en Menzis N.V. Ook bevatten de bijlagen de door EIOPA (European Insurance and Occupational Pensions Authority) verplicht gestelde jaarstaten 2019 (Quantitative Report Templates).

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt. Deze zijn van invloed op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien. De volgende waarderingsgrondslagen zijn volgens het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- bijdragen eigen rekening en daarmee de rekening-courant positie ten opzichte van het Zorginstituut Nederland (ZiNL);
- schaden eigen rekening en daarmee technische voorziening te betalen schaden;
- niet-kostendekkende premievoorziening in de BW2-balans in geval de nominale premie de kostprijs van de premie overtreft. In de Solvency II balans dient, ook in geval in de BW2-balans geen niet-kostendekkende premievoorziening behoeft te worden gevormd, een technische voorziening premie te worden gevormd.

Vervreemding van vaste activa

Vaste activa die beschikbaar zijn voor verkoop worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Omrekening van vreemde valuta

Activa en verplichtingen (passiva) in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen per balansdatum. Transacties in vreemde valuta, en de daaruit voortvloeiende baten en lasten, worden berekend tegen de koersen op transactiedatum. Koerswinsten respectievelijk -verliezen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt.

D.1 Activa

Informatie over de waardering van activa

In dit hoofdstuk is de waardering van activa per post vastgelegd op basis van de waarderingsgrondslagen van Solvency II, zoals opgenomen in de balans op de vorige pagina.

D.1.1 Immateriële activa

De immateriële vaste activa, bestaande uit software, is gewaardeerd op € 0.

De immateriële vaste activa betreffen de onder BW2 gewaardeerde verwerving, ter zake van concessies, vergunningen en rechten, van intellectuele eigendommen van software die we van derden hebben betrokken. Deze waarde is onder Solvency II ten laste van het vermogen afgewaardeerd tot nihil.

Immateriële activa	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	649	938
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderings	-649	-938
Waarde balans Solvency II	0	0

D.1.2 Materiële vaste activa voor eigen gebruik

De materiële vaste activa voor eigen gebruik (terreinen en gebouwen) worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met lineair berekende afschrijvingen of lagere marktwaarde. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geraamde economische levensduur.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- gebouwen 3,33% per jaar;
- andere duurzame bedrijfsmiddelen 10% - 33,33% per jaar.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of de kasstroom genererende eenheid geschat. Een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies wordt alleen teruggenomen als de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde zijn gewijzigd sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde. Maar dit is niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Gebouwen (en terreinen) in eigen gebruik worden iedere drie jaar getaxeerd. Alle overige vaste activa inzake gebouwen en terreinen worden iedere vijf jaar getaxeerd. In de tussenliggende jaren worden panden gewaardeerd aan de hand van indexatie.

Materiële vaste activa voor eigen gebruik worden in de Solvency II-balans gewaardeerd op marktwaarde.

De BW2-balanswaarde per 31 december 2019 van materiële vaste activa voor eigen gebruik (terreinen en gebouwen) bedraagt € 40,0 miljoen. Op basis van Solvency II-grondslagen (laatste taxatie/indexatie)

bedraagt de waarde € 46,8 miljoen. Het verschil in waardering is als herwaardering in het eigen vermogen verantwoord.

Terreinen en gebouwen zijn nagenoeg geheel opgenomen in de jaarrekening van Stichting Menzis Beheer. De materiële vaste activa voor eigen gebruik zijn in de jaarrekening (BW2) verantwoord onder de beleggingen. In de Solvency II-balans zijn deze apart opgenomen.

Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	40.005	38.984
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	6.831	5.076
Waarde balans Solvency II	46.836	44.060

D.1.3 Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)

Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	1.831.848	1.771.087
Herrubriceringen	7.163	7.037
Herwaarderingen	-31	-2
Waarde balans Solvency II	1.838.980	1.778.122

De Solvency II-balanswaarde per 31 december 2019 voor alle beleggingen bedraagt € 1.839,0 miljoen. In deze post zijn begrepen:

- materiële vaste activa (anders dan voor eigen gebruik);
- deelnemingen in verbonden ondernemingen, met inbegrip van participaties;
- aandelen en obligaties, de waardering is op basis van marktwaarde zowel op basis van BW2 als op Solvency II-grondslagen;
- instellingen voor collectieve beleggingen;
- derivaten, valutatermijncontracten inzake beleggingen en renteswaps inzake hypothecaire leningen;
- deposito's behalve kasequivalenten.

In onderstaand overzicht is een specificatie van de beleggingen opgenomen.

Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Materiële vaste activa (anders dan voor eigen gebruik)	74	83
Deelnemingen in verbonden ondernemingen, met inbegrip van participaties	40	40
Aandelen	323.695	290.715
Obligaties	1.426.865	1.461.667
Instellingen voor collectieve belegging	82.121	19.849
Derivaten	5.588	6.414
Depoito's behalve kas-equivalenten	596	-646
Waarde balans Solvency II	1.838.980	1.778.122

In onderstaande tabel zijn derivaten opgenomen, na herrubricering en herwaardering die als schuld op de balans staan verantwoord.

Derivaten	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	3.048	0
Herrubriceringen	1.951	1.042
Herwaarderingen	-3.048	0
Waarde balans Solvency II	1.951	1.042

D.1.4 Leningen en hypotheke

Leningen en hypotheke	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	549	394
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	1	0
Waarde balans Solvency II	550	394

D.1.5 Vorderingen uit hoofde van verzekering en op intermediairs

In onderstaand overzicht zijn deze vorderingen per 31 december 2019 naar categorie opgenomen.

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	1.286.020	1.192.279
Herrubriceringen	495.632	602.063
Herwaarderingen	42.142	55.361
Waarde balans Solvency II	1.823.794	1.849.703

De BW2-waardering van de vorderingen op klanten is gebaseerd op de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid. Deze is identiek aan de waardering op basis van Solvency II (€ 116,9 miljoen per 31 december 2019).

Klanten met een premieachterstand in de basisverzekering van meer dan zes maanden worden overdragen aan het CAK. Hierna neemt het CAK de inning van (toekomstige) basispremies over, inclusief verhoging. Vanaf dat moment brengt de zorgverzekeraar geen premie meer in rekening. De zorgverzekeraar brengt nog wel het wettelijk eigen risico in rekening bij de klant.

Voor de waardering van de vorderingen op het ZiNL (€ 1.166,2 miljoen per 31 december 2019) op basis van Solvency II is - ten opzichte van BW2 - met name sprake van herrubriceringen in de balans. De vordering op ZiNL betreft onder Solvency II de voorschotten voor de nog te ontvangen Vereveningsbijdragen Algemene Kas, betrekking hebbend op 2019. Deze worden ontvangen in 2020. Deze vorderingen zijn voor de waardering per 31 december 2019 gekapitaliseerd.

De vorderingen op zorgaanbieders betreffen, naast openstaande voorschotten, hoofdzakelijk de terug te ontvangen bedragen vanwege overschrijdingen van aanneemsommen en productieafspraken. Het gaat hier ook om vorderingen die betrekking hebben op opbrengstverrekening en formele en materiële controles (FMC). Deze vorderingen zijn ook gekapitaliseerd voor de Solvency II-waardering.

Voorschotten verstrekt aan zorginstellingen worden geherrubriceerd vanuit de Technische voorziening schade.

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	116.868	116.769
Vordering op Zorginstituut Nederland	1.166.211	1.107.276
Overige vorderingen op zorgaanbieders	100.908	102.326
Voorschotten zorginstellingen (van TV Schade)	439.807	523.332
Waarde balans Solvency II	1.823.794	1.849.703

D.1.6 Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)

De overige vorderingen betreffen vorderingen die niet direct zijn gerelateerd aan de uitvoering van verzekeringsactiviteiten.

Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	113.129	170.027
Herrubriceringen	-107.025	-158.993
Herwaarderingen	1	0
Waarde balans Solvency II	6.105	11.034

Op de Solvency II-balans per 31 december 2019 resteren de onderstaande overige vorderingen. Deze zijn tegen nominale waarde opgenomen op de balans.

Coöperatie Menzis U.A.	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Vordering inzake PGB	1.653	3.358
Handelsdebiteuren	382	1.282
Vordering op CAK	1.884	3.604
Belastingen en sociale premies	1.132	1.338
Vordering op groepsmaatschappijen	0	-
Overige vorderingen	1.054	1.451
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	6.105	11.033

D.1.7 Geldmiddelen en kasequivalenten

De liquide middelen bestaan uit rekening-courant tegoeden bij banken voor een bedrag van € 137,9 miljoen. De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

D.1.8 Overige, niet elders opgenomen activa

Hieronder zijn met name begrepen de materiële vaste activa, gewaardeerd tegen aanschafwaarde conform onder BW2. Deze zijn verminderd met lineaire berekende afschrijvingen, gebaseerd op de economische levensduur of tegen lagere marktwaarde.

Afschrijvingspercentages (per jaar):

- verbouwingen en installaties 10%;
- inventaris 0% - 20,0%;
- transportmiddelen 25% (restwaarde 20%);

- hardware 20% - 33,33%.

Overige, niet elders opgenomen activa	Balans SII	Balans SII
	31-12-2019	31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	11.889	10.603
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	578	-1
Waarde balans Solvency II	12.467	10.602

D.1.9 Verbonden ondernemingen die niet zijn gewaardeerd met gebruikmaking van genoteerde marktprijzen in actieve markten of aan de hand van de aangepaste vermogensmutatiemethode

Alle verbonden ondernemingen zijn geconsolideerd in de jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A.. Zij zijn allen opgenomen tegen de intrinsieke waarde. Dit is de waarde overeenkomstig het eigen vermogen van de betreffende ondernemingen in de jaarrekening 2019.

D.1.10 Veranderingen in de gebruikte grondslagen voor opname en waardering of in schattingen tijdens de verslagperiode

Er is geen sprake van gewijzigde grondslagen en/of schattingen in 2019.

D.1.11 Financiële en operationele lease

Stichting Menzis Beheer heeft een gemiddelde jaarlijkse leaseverplichting voor het wagenpark van € 2,0 miljoen. De looptijd van de leaseovereenkomsten is gemiddeld 1,9 jaar. De totale leaseverplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 3,9 miljoen. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 1,6 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 2,3 miljoen.

Stichting Menzis Beheer heeft een gemiddelde jaarlijkse leaseverplichting voor ICT middelen van € 11,9 miljoen. De looptijd van de leaseovereenkomsten is gemiddeld 1,7 jaar. De totale leaseverplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 19,7 miljoen. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 8,2 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 11,5 miljoen.

De leaseverplichtingen zijn niet opgenomen op de Solvency II-balans.

D.2 Technische voorziening

Onder de technische voorziening - schadeverzekering zijn achtereenvolgens opgenomen:

- beste schatting premievoorziening;
- beste schatting schadevoorziening (zorgkosten);
- risicomarge.

D.2.1 Technische voorzieningen — schadeverzekering

De technische voorzieningen schadeverzekering zijn gewaardeerd op marktwaarde. Dat wil zeggen: “De waarde van de technische voorzieningen moet overeenstemmen met een bedrag dat een verzekering- of herverzekeringsonderneming zou willen betalen indien zij haar verzekering- en herverzekeringverplichtingen met onmiddellijke ingang op een andere verzekering- of herverzekeringsonderneming zou overdragen”.

De waarde van de technische voorzieningen is gelijk aan de som van een beste schatting en een risicomarge. De beste schatting voor de verzekeringsverplichtingen dient apart berekend te worden voor de premievoorziening (voor contractuele verplichtingen ná 2019) en de voorziening voor te betalen schaden (voor afwikkeling van contractuele verplichtingen tot en met 2019). De marktinformatie, aannames en uitgangspunten die hieraan ten grondslag liggen, worden gevalideerd door de actuariële functie.

Technische voorzieningen - schade verzekering	TV premie	TV schade	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BWz	93.609	1.281.374	1.374.983	1.356.021
Herrubriceringen	0	395.240	395.240	500.133
Herwaarderingen	7.932	51.683	59.615	42.385
Waarde balans Solvency II	101.541	1.728.297	1.829.838	1.898.539

D.2.2 Beste schatting premievoorziening

De beste schatting van de premievoorziening betreft de actuele waarde van alle toekomstige kasstromen van toekomstige contractuele gebeurtenissen ná 2019. Deze hebben betrekking op de polissen die voor het verzekeringsjaar 2020 zijn verstrekt. Hieronder worden verstaan: te ontvangen nominale premies, te ontvangen bijdragen inclusief vereveningsbijdragen ZiNL, te betalen schade en te betalen beheerskosten die ná 2019 zullen plaatsvinden. Voor alle componenten heeft dit betrekking op de periode binnen de contractgrens van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020.

D.2.3 Beste schatting schadevoorziening (zorgkosten)

De beste schatting van de schadevoorziening is de actuele waarde van de resterende schadebetalingen van klanten over 2019 en eerdere schadejaren. Dit bedrag wordt verhoogd/verlaagd met de nog te betalen/ontvangen bedragen vanuit verevening (met uitzondering van voorschotten). De Hoge Kosten Compensatie (HKC), die van toepassing is tot en met 2014, wordt verwerkt in de beste schatting van de schadevoorziening.

De verwachte zorgkosten worden per homogene risicogroep berekend in de zorgkostenprognose. Bij de berekening van de beste schatting wordt uitgegaan van geactualiseerde en betrouwbare informatie en realistische aannames.

D.2.4 Risicomarge

De risicomarge betreft een aanvulling op de waardering van de technische voorziening. Met inbegrip van de risicomarge is de waarde van de technische voorzieningen gelijk aan het bedrag dat een verzekeringsonderneming naar verwachting zou vragen voor de overname en de nakoming van de verzekeringsverplichtingen.

De risicomarge wordt berekend op basis van de zogeheten volledige methode. Dat betekent dat rekening wordt gehouden met de afloop van de technische voorziening premie en schade in de komende jaren, betrekking hebbend op de huidige portefeuille, in de vorm van de te verwachten kasstromen en de zogenoemde cost-of-capital factor van 6%. Menzis berekent de risicomarge daarmee op de voorgeschreven wijze zonder vereenvoudigingen toe te passen. Bij deze berekening houden we rekening met de nadere precisering verstrekt door DNB in 2017.

D.2.5 Proces

De technische voorzieningen worden per homogene risicogroep vastgesteld. Menzis deelt de homogene risicogroepen voor de basisverzekering in op basis van de rubrieken in het nacalculatieschema (vereveningsmodel) van ZiNL. Per homogene risicogroep zijn er aanzienlijke verschillen in afwikkelpatronen van de zorgkosten zichtbaar, mede doordat de bekostigingsstructuur per zorgaanbiedersgroep verschilt. Huisartsen krijgen bijvoorbeeld op kwartaalbasis een patiëntgebonden vast tarief naast consulttarieven. Ziekenhuizen declareren op basis van Diagnose Behandel Combinaties (DBC's) en DBC's op weg naar transparantie (de zogenoemde DOT's).

Voor de aanvullende verzekeringen onderscheiden we de verstrekkingen die meer dan 5% van de totale AV-zorguitgaven uitmaken. De overige worden samengevoegd.

Alle voorzieningen worden verdisconteerd tegen de door ELOPA gepubliceerde risicovrije rentetermijnstructuur.

D.2.6 Onzekerheden

De onzekerheden zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

Ontwikkeling van de onzekerheden in de zorgverzekeringsbranche					
Schadejaar	2016	2017	2018	2019	2020
1. Bepaling schadelasten ziekenhuis en dure medicijnen	-	●	●	●	●
2. Bepaling van verhouding vast/variabel voor schadelasten ziekenhuizen	-	-	●	●	●
3. Bepaling schadelasten GGZ	-	●	●	●	●
4. Vaststelling NZa tarieven GGZ (inclusief cumulatief effect oude jaren)	-	●	●	●	nmb
5. Rechtmatigheid schadelasten Wijkverpleging	-	●	●	●	●
6. Bepaling vereevingsbijdrage	-	●	●	●	●
7. Bepaling resultaatseffect van de wettelijk eigen risico regeling	-	-	●	●	●
8. Toename niet-gecontracteerde zorg	-	-	-	●	●

Ontwikkeling van de onzekerheden in de WLZ					
Schadejaar	2016	2017	2018	2019	2020
9. Rechtmatigheid PGB schadelasten	-	●	●	nmb	nmb

●	Grote onzekerheden			
●	Middelgrote onzekerheden			
●	Kleine onzekerheden			

In de vorige tabel staan de belangrijkste onzekerheden in de financiële verantwoordingen voor zorgverzekeraars. Schadejaar 2020 is opgenomen omdat dit, via de technische voorziening premie, effect heeft op het eigen vermogen ultimo 2019.

1. Bepaling schadelasten ziekenhuis en dure medicijnen

In de afgelopen jaren is meer informatie beschikbaar gekomen over de schadelast van de ziekenhuizen, waardoor de omvang van de schadelast nauwkeuriger kan worden ingeschat. Voor de schadejaren 2018, 2019 en 2020 blijft dit nog onzeker, onder andere vanwege de prestaties op nacalculatiebasis.

2. Bepaling van verhouding vast/variabel voor schadelasten ziekenhuizen

Het vaste segment is grotendeels afgebouwd, waardoor de omvang van de onzekerheden met betrekking tot de inschatting van de vast/variabel verhouding relatief laag is in vergelijking met eerdere jaren. In 2019 is een landelijke lijst dure geneesmiddelen voor de toedeling aan de vaste kosten opgesteld, waardoor de

onzekerheden over de juistheid van deze toerekening afnemen. De onzekerheden voor het jaar 2020 worden hoger ingeschat dan voor de jaren 2018/2019, omdat voor het jaar 2020 nog nieuwe dure geneesmiddelen vanuit de sluis door het ministerie van VWS aan het basispakket kunnen worden toegevoegd.

3. Bepaling schadelasten GGZ

Door lange doorlooptijd van het contracteringsproces met GGZ instellingen en vertraging in de aanlevering van declaraties door GGZ instellingen bestaat onzekerheid over de omvang van verwachte schadelasten GGZ.

4. Vaststelling NZa tarieven GGZ

Op 21 december 2017 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan inzake de tarieven GGZ 2014, 2015 en 2017. Het CBb heeft geoordeeld dat het aanvullende kostprijsonderzoek van de NZa nog steeds van onvoldoende kwaliteit is om als basis te dienen voor de tarieven. Het CBb heeft de tarieven vernietigd. De NZa heeft thans nog geen formeel standpunt ingenomen naar aanleiding van de uitspraak van het CBb. De zorgverzekeraars hebben bezwaar aangetekend tegen de tarieven GGZ 2018 en 2019. De zorgverzekeraars verwachten dat het risico op financiële consequenties beperkt is. Voor 2020 zijn de tarieven GGZ gebaseerd op een nieuw kostprijsonderzoek van de NZa dat in 2019 is gepubliceerd. Door GGZ Nederland is bij de NZa bezwaar aangetekend tegen de GGZ tarieven 2020.

5. Rechtmatigheid schadelasten Wijkverpleging

Vanaf 1 januari 2015 is de wijkverpleging ondergebracht bij de Zorgverzekeringswet. Zorgverzekeraars hadden hierdoor onvoldoende zicht op de indicatie/dossiers (feitelijke levering). Eind 2018 is het convenant 'Afschaffen minutenregistratie wijkverpleging' afgesloten. In navolging hiervan is in 2019 een uniforme controlehandleiding opgesteld en tevens afspraken over de maximale controletermijnen gemaakt. De onzekerheid over de verwachte uitkomsten van de materiële controles is hierdoor beperkter dan in eerdere jaren.

6. Bepaling vereveningsbijdrage

In de ex-ante budgetbepaling wordt door het Zorginstituut Nederland (ZiNL) op basis van gegevens uit het verleden een inschatting gemaakt van de te verwachten opbrengsten en kosten per zorgverzekeraar. De ramingen die daarmee samenhangen, zullen afwijken van de werkelijkheid. Afwijkingen zullen zich manifesteren in aantallen verzekerdenjaren per verdeelkenmerk en afwijkende normbedragen en drempelbedragen. Het risico is dan ook groot dat de werkelijke opbrengsten afwijken van de ex-ante budgetbrief en tussentijdse afrekeningen. Inschatting van dit effect is lastig door de late indiening van de gegevens hierover bij ZiNL. Nog lopende (pro forma) bezwaarschriften bij het ZiNL zouden eveneens kunnen leiden tot afwijkende uitkomsten. Hier staat tegenover dat voor de jaren 2017, 2018, 2019 en 2020 geldt bij een aantal verdeelkenmerken criteriumneutraliteit, waardoor de budgetonzekerheid wordt beperkt.

7. Bepaling resultaatseffect van de wettelijk eigen risico regeling

De impact van de wettelijk eigen risico rekening voor de jaren 2016 t/m 2018 is goed in te schatten. Het effect voor de jaren 2019 en 2020 is nog onzeker.

8. Onzekerheid rond niet-gecontracteerde zorg

Een toename van de niet-gecontracteerde zorg brengt onzekerheden met betrekking tot de nog niet gedeclareerde en de toekomstige schadelast met zich mee.

9. Rechtmatigheid PGB schadelasten

De interne accountantsdienst van de SVB heeft een niet goedkeurende controleverklaring over de rechtmatigheid van de PGB schadelasten over de schadejaren 2015 tot en met 2018 verstrekt. Over het schadejaar 2019 verwacht de SVB wederom geen goedkeurende controleverklaring te overleggen. ZN is de gesprekken met VWS en de NZa over het verkrijgen van een VWS coulancebrief voor 2019 gestart. In de afgelopen jaren heeft VWS steeds een coulancebrief verstrekt, waardoor de kosten ten laste van de WLZ mogen worden gebracht. Hierdoor worden de risico's voor de WLZ-uitvoerders beperkt.

10. Coronavirus

Nauwlettend volgt Menzis de ontwikkelingen rondom de uitbraak van het coronavirus in Nederland. Of het coronavirus landelijk tot significant meer zorgkosten leidt is nu nog moeilijk in te schatten. Samen met de andere zorgverzekeraars, VWS en de zorgaanbieders houdt Menzis de ontwikkeling van de zorgkosten nauwlettend in de gaten. De catastrofereregeling in de Zorgverzekeringswet (Zvw) voorziet in een extra bijdrage voor een zorgverzekeraar bovenop zijn vereveningsbijdrage. De zorgverzekeraar ontvangt de extra bijdrage als een (gedeeltelijke) compensatie voor de extra schadelast die gemaakt worden in verband met de verzekerde zorg voor zijn verzekerden als gevolg van een catastrofe in de zin van de Zvw. De World Health Organisation (WHO) heeft het Coronavirus als pandemie aangemerkt waarmee het ook als catastrofe in de zin van de Zvw geldt. In de huidige discussie rond de vergoeding en verdeling van de kosten als gevolg van het coronavirus bewaakt Menzis haar rol en positie in afstemming met de overheid en onze toezichthouders.

D.2.7 Technische voorzieningen (Solvency II versus BW2)

De waardering van de technische voorzieningen in de jaarrekening (BW2) wijkt af van de waardering van de technische voorzieningen onder Solvency II. Het betreft hier voornamelijk een herrubricering van een aantal posten, die hierna worden toegelicht.

Technische voorzieningen - schade verzekering	Balans BW2 31/12 2019	Herrubri- ceringen	Herwaar- deringen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Technische voorziening Premie	93.609	0	7.932	101.541	68.129
Te betalen schaden	1.721.182	0	51.925	1.773.107	1.853.685
Voorschotten	-439.808	439.807	1	0	0
Herverzekering	0	0	0	0	10
Te verrekenen met Zorginstituut (exclusief voorschotten)	0	-44.567	-243	-44.810	-23.285
Technische voorziening Schade	1.281.374	395.240	51.683	1.728.297	1.830.410
Technische voorziening - schadeverzekering	1.374.983	395.240	59.615	1.829.838	1.898.539

Technische voorziening premie

De technische voorziening premie is gelijk aan het begrote technische resultaat voor de komende premieperiode en bestaat uit: premie, bijdragen, zorgkosten, beheerskosten en overige. De betrokken kasstromen zijn gekapitaliseerd.

Technische voorziening schade

De technische voorziening schade heeft vooral betrekking op te betalen schaden van het lopende schadejaar 2019 en hernieuwde schattingen van de jaren daarvoor. Hierbij worden in aanmerking genomen:

- de voor de balansdatum ontstane schaden of verplichtingen tot uitkering, die zijn gemeld en nog niet zijn afgewikkeld, en de schaden of verplichtingen tot uitkering die nog niet zijn gemeld;
- de kosten die verband houden met de afwikkeling van schaden (schadeafhandelingskosten);
- verrekening van het eigen risico.

De herrubricering heeft betrekking op verstrekte voorschotten aan zorginstellingen en nog te verrekenen bedragen met het ZiNL.

De kasstromen van zowel de nog te betalen schade als het te verrekenen eigen risico zijn gekapitaliseerd.

Hoge Kosten Compensatie (HKC)

Deze herverzekering heeft betrekking op HKC (herverzekering) van zowel de afdracht als de inbreng in de landelijke pool. De HKC is met ingang van 2015 opgeheven. In de Solvency II-waardering zijn zowel afdracht als inbreng gesaldeerd in de technische voorziening schade.

Voorschotten zorgaanbieders

De verstrekte voorschotten aan zorgaanbieders dienen in de Solvency II-waardering van de technische voorzieningen te worden geherrubriceerd naar vorderingen uit hoofde van verzekeringen en op intermediairs. Zie ook D.1.5.

D.2.8 Matching premium

Voor schade- en zorgverzekeraars is de matching premium niet van toepassing verklaard.

D.2.9 Volatiliteitsaanpassing

Menzis heeft geen gebruik gemaakt van volatiliteitsaanpassingen.

D.2.10 Risicovrije rentetermijnstructuur

Menzis maakt geen gebruik van de in art. 308 genoemde overgangsmaatregel voor een risicovrije rentetermijnstructuur.

D.2.11 Overgangsaf trek

Menzis maakt geen gebruik van een overgangsaf trek.

D.2.12 Herverzekering

Bij de basisverzekeraars is, onder BW2, de HKC als herverzekering in de resultatenrekening en de balans (technische voorziening) gerubriceerd. Onder Solvency II is de HKC in de balans gesaldeerd en onder de technische voorziening schade verantwoord.

D.2.13 Zorgkantoor

De te verwachten schade voor het zorgkantoor is niet onder de technische voorziening schade verantwoord, maar onder overige schulden. De reden hiervoor is dat het zorgkantoor niet als verzekeraar aan te merken is.

D.3 Overige schulden

In onderstaand overzicht zijn de andere verplichtingen, niet zijnde de technische voorzieningen, weergegeven.

D.3.1 Overige voorzieningen

De overige voorzieningen zijn opgesteld op actuariële grondslagen. Hierbij is rekening gehouden met sterftekansen, vertrekken en discontering.

Pensioenen (VUT-verplichtingen)

Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen - pensioenen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	5.476	6.840
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderings	-2	-1
Waarde balans Solvency II	5.476	6.840

De voorziening voor pensioenen betreft volledig een VUT-voorziening. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 1,1 miljoen (2018: € 0,9 miljoen). Het middellange deel (tussen één en vijf jaar) bedraagt € 4,1 miljoen (2018: € 5,2 miljoen). Het langlopende deel (langer dan vijf jaar) bedraagt € 0,3 miljoen (2018: € 0,7 miljoen). In deze dotatie zit een verhogend effect van € 67.000 (2018: € 8.000 verlagend) aangaande de disconteringsvoet.

Overige voorzieningen

Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen - overige	Ziekte-kosten	Jubileum	Reorganisatie	Overige	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Stand 1/1	5.483	2.003	19.604	2.856	29.946	29.063
Onttrekkingen	-288	-115	-7.623	-1.680	-9.706	-7.622
Dotatie	935	212	5.526	1.505	8.178	8.543
Vrijval	0	0	-33	-36	-69	-40
Waarde balans Solvency II	6.130	2.100	17.474	2.645	28.349	29.946

In 2019 is per saldo een bedrag van € 5,5 miljoen gedoteerd aan de reorganisatievoorziening. Dit in verband met de aanpassing van de organisatie- en besturingsstructuur.

De wijziging van de disconteringsvoet heeft een verhogend effect van:

- € 674.000 (2018: € 11.000 verlagend) op de ziektekostenvoorziening;
- € 152.000 (2018: € 2.000 verlagend) op de jubileumvoorziening;
- € 357.000 (2018: € 25.000 verlagend) op de reorganisatievoorziening.

De overige voorzieningen bestaan onder andere uit een voorziening voor SamenGezond. SamenGezond betreft een online gezondheidsprogramma voor verzekerden op basis van een gezonde leefstijl. Hiermee ondersteunen we klanten om hun vitaliteit te bevorderen en gezondheidsrisico's weg te nemen, ook als zij ziek zijn of een beperking hebben. De voorziening representeert de financiële verplichting in verband met de gespaarde (gezondheids)punten per balansdatum.

D.3.2 Schulden aan kredietinstellingen

De schulden aan kredietinstellingen betreffen de hypothecaire leningen voor de financiering van de gebouwen die Menzis in eigen gebruik heeft. In de BW2-balans zijn deze schulden gewaardeerd tegen de

hoofdsom minus aflossingen. In de Solvency II-balans is de schuld per 31/12 2019 gewaardeerd tegen nominale waarde. Eind 2019 ius besloten deze lening begin 2020 vervroegd af te lossen.

Schulden aan kredietinstellingen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	13.908	16.307
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	0	3.096
Waarde balans Solvency II	13.908	19.403

D.3.3 Financiële verplichtingen anders dan schulden aan kredietinstellingen

Het bedrag in de Solvency II-balans betreft het (vooruit) ontvangen bedrag van € 0,5 miljoen voor de financiering van de COA-activiteiten. Bij de toekomstige afrekening zal dit bedrag betrokken worden. Zowel in de BW2-balans als in de Solvency II-balans is een waardering op basis van nominale waarde aangehouden.

Financiële verplichtingen anders dan schulden aan kredietinstellingen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	500	2.000
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	0	0
Waarde balans Solvency II	500	2.000

D.3.4 Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs

Dit betreffen nagenoeg geheel te betalen declaraties die al wel zijn goedgekeurd, maar nog niet van de bank zijn afschreven. Deze schulden hebben een looptijd van maximaal 30 dagen. Het effect op het vermogen betreft discontering van verwachte kasstromen.

Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	355.143	264.997
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	1.825	1.029
Waarde balans Solvency II	356.968	266.026

D.3.5 Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)

De overige schulden onder Solvency II bestaan hoofdzakelijk uit schulden van het zorgkantoor aan ZiNL en diverse te betalen kosten. Het effect op het vermogen betreft discontering van verwachte kasstromen.

Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	40.533	92.597
Herrubriceringen	-1.421	-49.320
Herwaarderingen	-202	49
Waarde balans Solvency II	38.910	43.313

De overige schulden per 31 december 2019 in de Solvency II-balans kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Coöperatie Menzis U.A.	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Schulden aan Zorginstituut Nederland	11.816	15.508
Nog te betalen kosten	12.502	14.114
Handelscrediteuren	5.454	5.413
Nog te betalen vakantiedagen	3.719	3.877
Belastingen en sociale premies	3.299	2.848
Pensioenpremies	1.648	111
RC Groepsmaatschappijen	0	0
Overige schulden	473	1.443
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	38.910	43.313

D.3.6 Overige, niet elders opgenomen verplichtingen

Overige, niet elders opgenomen verplichtingen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Overige, niet elders opgenomen verplichtingen	290	446
Waarde balans Solvency II	290	446

Er zijn verder geen andere verplichtingen, dan de verplichtingen zoals opgenomen in dit verslag.

D.4 Alternatieve waarderingsmethoden

Menzis maakt geen gebruik van alternatieve waarderingsmethoden.

D.5 Overige informatie

Alle relevante informatie over de Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden staat in de voorgaande paragrafen van Hoofdstuk D.

E. Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

E.1.1 Eigen vermogen - beleid

Menzis is een coöperatie zonder winstoogmerk. Behaalde resultaten worden toegevoegd aan het eigen vermogen en er is geen sprake van winstuitkeringen aan aandeelhouders. Vermogen dat niet nodig is voor de dekking van het verplicht aan te houden vermogen, wordt teruggegeven aan onze klanten middels een lagere premie. De omvang van het eigen vermogen dient voldoende te zijn om mogelijke tegenvallers op te vangen en daarmee financieel gezond te blijven: Menzis wil een financieel stabiele en betrouwbare zorgverzekeraar zijn. Daarnaast willen we niet nodeloos vermogen aanhouden. Bij de premiestelling voor een volgend jaar is dat steeds de te maken afweging.

We hebben in ons financieel beleid vastgelegd dat we te allen tijde aan onze verplichtingen willen kunnen voldoen, ook bij mogelijke tegenvallers. Daarom is een interne doelsolvabiliteit bepaald van 128% van de wettelijk vereiste solvabiliteit. Dit is van toepassing voor de coöperatie als geheel. Daarmee is dit voor de Raad van Bestuur het belangrijkste sturingsmiddel om de solvabiliteit te monitoren. Voor de drie verzekeringsentiteiten van Menzis is eveneens een doelsolvabiliteit vastgesteld. De vastgestelde interne minimumsolvabiliteit voor de coöperatie en per entiteit is van belang bij eventueel in gang te zetten herstelmaatregelen.

Eens per kwartaal worden in het licht van de planning- & controlcyclus nieuwe inschattingen gemaakt van premieopbrengsten, vereveningsbijdragen, zorgkosten, beheerskosten enzovoort. Zo vormt zich ook een inschatting van het te verwachten resultaat voor het lopende boekjaar. Dit is input voor de berekening van de verwachte omvang van het eigen vermogen ter dekking van het verplicht aan te houden vermogen, de SCR. In 2019 heeft dit geen aanleiding gegeven voor Coöperatie Menzis U.A. om eventuele herstelmaatregelen te nemen. Zie desbetreffende bijlages per entiteit.

E.1.2 Eigen vermogen - omvang

Het eigen vermogen, opgenomen in de jaarrekening (BW2/Titel 9), bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming van het resultaat.

Vermogen balans Solvency II	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Eigen vermogen BW2	1.599.791	1.487.427
Vordering Zorginstituut Nederland	41.627	54.967
Technische voorziening premie	7.932	2.555
Technische voorziening Schade	-24.426	-38.148
Onroerend goed en Hypothecaire lening	6.831	1.980
Overige	-41.282	-8.404
Waarde balans Solvency II	1.590.473	1.500.377

In bovenstaand overzicht is de omvang van het eigen vermogen eind 2019 volgens BW2 van € 1.599,8 miljoen, conform jaarrekening 2019, vergeleken met het eigen vermogen op basis van Solvency II-

grondslagen van € 1.590,5 miljoen. In de bepaling van de omvang van het vermogen op basis van Solvency II-grondslagen komen veel herwaarderingsverschillen en herrubriceringsverschillen terug van de andere balansposten van de jaarrekening 2019. Zie ook Hoofdstuk D.

De mutatie van het eigen vermogen in 2019 volgens BW2 van € 112,4 miljoen betreft het resultaat van 2019.

De belangrijkste verschillen in waardering betreffen:

- Technische voorziening premie; de mutatie betreft de vorming van de technische voorziening van de basis- en aanvullende verzekeringen en de toepassing van discontering.
- Technische voorziening schade; betreft de toepassing van discontering op de verwachte kasstromen van de nog te betalen schade.
- Vorming van de risicomarge.

E.1.3 Eigen vermogen – samenstelling en kwaliteit

Menzis kwalificeert haar eigen vermogen op basis van Solvency II-grondslagen als tier-1 vermogen. Tier-1 vermogen mag volledig worden aangemerkt als eigen vermogen ter dekking van de SCR. Van het totale eigen vermogen van € 1.590,5 miljoen staat € 20,9 miljoen niet vrijelijk ter beschikking.

E.1.4 Eigen vermogen ter dekking van de vereiste solvabiliteit

Het eigen vermogen van € 20,9 miljoen dat niet vrijelijk ter beschikking staat, betreft:

- wettelijke reserve Stichting Zorgkantoor Menzis van € 4,0 miljoen;
- statutaire reserve Stichting Menzis/Azivo RVVZ van € 0,4 miljoen;
- statutaire reserve Stichting Menzis Beheer; dit betreft de reserve van de voormalige Stichting de Burcht van € 16,5 miljoen.

Vermogen Solvency II ter dekking van de SCR	Balans SII	Balans SII
	31-12-2019	31-12-2018
Vermogen Solvency II	1.590.473	1.500.377
Eiliminatie vermogen niet beschikbaar ter dekking SCR	-20.929	-22.974
Waarde balans Solvency II	1.569.544	1.477.403

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

In onderstaand overzicht staan de specificatie en opbouw van de wettelijk vereiste solvabiliteit (SCR) naar de verschillende risicocategorieën. De berekening vindt plaats volgens de standaardformule. Hierbij worden geen vereenvoudigde berekeningen toegepast. Ook wordt geen gebruik gemaakt van parameters die specifiek zijn voor de onderneming.

Vereiste Solvabiliteit	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Markt risico	191.304	150.474
Tegenpartijkrediet risico	32.452	30.493
Verzekeringstechnisch risico	727.400	735.298
Diversificatie	-144.158	-120.613
Basis solvabiliteit	806.998	795.652
Operationeel risico	197.194	191.380
Vereiste solvabiliteit (SCR)	1.004.192	987.033
Solvabiliteitsratio	1,56	1,50
Minimum vereiste solvabiliteit (MCR)	392.932	385.555

De SCR van Menzis-groep bedraagt ultimo 2019 € 1.004,2 miljoen (2018: € 987,0 miljoen). Het beschikbaar eigen vermogen dient ter dekking van deze vereiste solvabiliteit. De solvabiliteitsratio 2019 bedraagt 1,56 (2018: 1,50). De minimum vereiste solvabiliteit (Minimum Capital Requirement of de MCR) bedraagt € 392,9 miljoen (2018: € 385,6 miljoen).

Voor de becijfering van de MCR volgens de standaardformule zijn de volgende grootheden gehanteerd:

- omvang technische voorziening premie + technische voorziening schade per 31 december 2018;
- omvang geboekte premie laatste 12 maanden (in casu 2019);
- absolute 'floor' van € 2,5 miljoen.

De SCR voor de Menzis-groep is volgens methode 1 (standaardmethode) becijferd. Bij hantering van methode 1 is de geconsolideerde Solvency II-balans van Coöperatie Menzis U.A. het uitgangspunt voor de berekening van de SCR.

Coöperatie Menzis U.A.	Vereiste solvabiliteit 2019	Vermogen SII 2019	Vermogen ter dekking van de vereiste solvabiliteit	Solvabiliteit ratio 2019	Solvabiliteit ratio 2018
Menzis Zorgverzekeraar N.V.	801.104	1.134.334	1.134.334	1,42	1,36
AnderZorg N.V.	96.955	164.968	164.968	1,70	1,60
Menzis N.V.	105.048	224.934	224.934	2,14	2,09
Overige entiteiten, diversificatie en overige per saldo	1.086	66.237	45.308		
Coöperatie Menzis U.A.	1.004.192	1.590.473	1.569.544	1,56	1,50

In bovenstaande tabel is de vereiste solvabiliteit per entiteit opgenomen (zie ook bijlagen).

E.3 Gebruik van de ondermodule aandelenrisico op basis van looptijd bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste

Menzis maakt geen gebruik van de ondermodule aandelenrisico.

E.4 Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model

Menzis hanteert voor de berekening van de SCR en de MCR volledig de standaardformule.

E.5 Niet-naleving van het minimumkapitaalvereiste en niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste

Coöperatie Menzis U.A. en de individuele verzekeraars voldoen aan de vereiste solvabiliteitseis en minimum vereiste solvabiliteitseis.

E.6 Overige informatie

Alle relevante informatie over het Kapitaalbeheer staat in de voorgaande paragrafen van Hoofdstuk E.

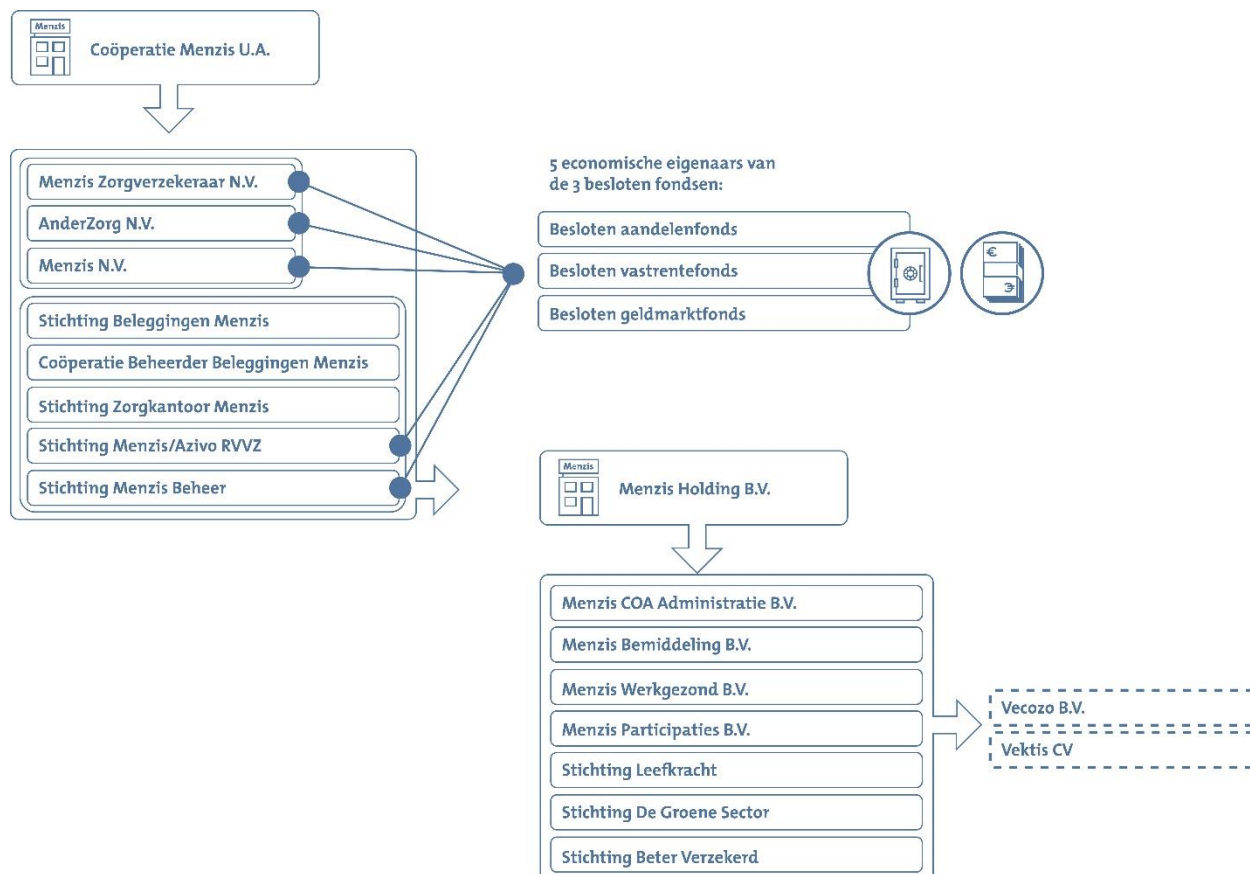

Bijlagen

Solvency & Financial Condition Report 2019

Bijlage 1. Juridische structuur

Alle entiteiten zijn gevestigd in Nederland. Coöperatie Menzis U.A. heeft in alle overige entiteiten een 100% eigendomsbelang, met uitzondering van de volgende niet tot de Menzis-groep behorende/niet geconsolideerde entiteiten:

Entiteit	% belang ultimo 2019:
Vecozo B.V.	12,50%
Vektis C.V.	12,50%

Wijzigingen in de consolidatiekring

Op 15 oktober 2019 is de Stichting Leefkracht opgericht.

Bijlage 2. Toelichting Menzis Zorgverzekeraar N.V.

In deze bijlage zijn de specifieke toelichtingen opgenomen voor Menzis Zorgverzekeraar N.V., voor zover deze afwijken van wat is toegelicht in de hoofdstukken D en E.

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

De waarderingsgrondslagen van Menzis Zorgverzekeraar N.V. zijn identiek aan die van Coöperatie Menzis U.A., zoals beschreven in hoofdstuk D van dit rapport. Dat geldt ook voor het gebruik van schattingen, vervreemding van vaste activa, de bepaling van de reële waarde van betrokken activa - voor zover van toepassing - en de omrekening van vreemde valuta.

Alle bedragen zijn x € 1.000 tenzij anders aangegeven.

Menzis Zorgverzekeraar N.V.	Balans BW2 31/12 2019	Herrubri- ceringen	Herwaar- deringen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	1.212.171	5.141	-19	1.217.293	1.165.215
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	1.198.485	455.033	33.151	1.686.669	1.701.625
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	121.437	-92.729	117	28.825	5.336
Geldmiddelen en kasequivalenten	74.544	0	-1	74.543	17.259
Overige, niet elders opgenomen activa	1.427	0	0	1.427	241
Totaal Activa	2.608.064	367.445	33.249	3.008.758	2.889.676
Technische voorzieningen - schade verzekering	1.138.070	367.014	51.231	1.556.315	1.583.840
Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen	1.250	0	0	1.250	1.620
Derivaten		1.452	0	1.452	776
Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs	307.745	0	1.581	309.326	227.013
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	6.983	-1.021	14	5.976	14.196
Overige, niet elders opgenomen verplichtingen	106	0	0	106	270
Totaal verplichtingen	1.454.154	367.445	52.825	1.874.424	1.827.715
Eigen Vermogen (overschot van activa minus verplichtingen)	1.153.910	0	-19.576	1.134.334	1.061.961

D.1 Activa

D.1.3 Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)

De Solvency II-balanswaarde per 31 december 2019 voor alle beleggingen bedraagt € 1.217,3 miljoen.

Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	1.212.171	1.160.406
Herrubriceringen	5.141	4.812
Herwaarderingen	-19	-3
Waarde balans Solvency II	1.217.293	1.165.215

Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Materiële vaste activa (anders dan voor eigen gebruik)	74	83
Deelnemingen in verbonden ondernemingen, met inbegrip van participaties	0	0
Aandelen	240.900	216.355
Obligaties	910.561	929.663
Instellingen voor collectieve belegging	61.116	14.772
Derivaten	4.159	4.773
Depoito's behalve kas-equivalenten	483	-432
Waarde balans Solvency II	1.217.293	1.165.215

In onderstaande tabel staat de herrubricering en herwaardering van de derivaten, die als schuld op de balans staan, verantwoord. De derivaten in bovenstaande tabel zijn aan de debetzijde van de balans opgenomen.

Derivaten	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	0	0
Herrubriceringen	1.452	776
Herwaarderingen	0	0
Waarde balans Solvency II	1.452	776

D.1.5 Vorderingen uit hoofde van verzekering en op intermediairs

In de balans op basis van Solvency II staan onder de balanspost Vorderingen uit hoofde van verzekering en op intermediairs: de vorderingen op klanten, ZiNL, zorgaanbieders en -instellingen.

De vordering op ZiNL betreft het per saldo te vorderen bedrag (gekapitaliseerd) uit hoofde van de Zvw.

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	1.198.485	1.127.760
Herrubriceringen	455.033	528.540
Herwaarderingen	33.151	45.325
Waarde balans Solvency II	1.686.669	1.701.625

In onderstaand overzicht zijn deze vorderingen per 31 december 2019 naar categorie opgenomen.

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	91.977	91.849
Vordering op Zorginstituut Nederland	1.113.751	1.044.286
Overige vorderingen op zorgaanbieders	88.470	92.618
Voorschotten zorginstellingen (van TV Schade)	392.471	472.872
Waarde balans Solvency II	1.686.669	1.701.625

D.1.6 Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)

Deze vorderingen betreffen vorderingen die niet direct zijn gerelateerd aan de uitvoering van verzekeringsactiviteiten. Bedragen die betrekking hebben op te vorderen overfinanciering/ opbrengstverrekening, en vorderingen op zorgaanbieders vanwege FMC, zijn geherrubriceerd naar Vorderingen met betrekking tot verzekeringen (zie paragraaf D.1.2).

Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	121.437	131.127
Herrubriceringen	-92.729	-125.805
Herwaarderingen	117	12
Waarde balans Solvency II	28.825	5.334

Menzis Zorgverzekeraar N.V.	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Belastingen en sociale premies	520	688
Vordering op groepsmaatschappijen	27.532	3.468
Overige vorderingen	773	1.180
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	28.825	5.336

D.1.7 Geldmiddelen en kasequivalenten

De liquide middelen bestaan uit rekening-courant tegoeden bij banken ten bedrage van € 74,5 miljoen.

D.2 Technische voorziening

D.2.1 Technische voorzieningen (Solvency II versus BW2)

De technische voorzieningen in de jaarrekening (BW2) wijken af van de voorzieningen onder Solvency II.

Beide technische voorzieningen zijn onder Solvency II gewaardeerd op basis van de contante waarde van de betreffende toekomstige kasstromen.

Technische voorzieningen - schade verzekering	TV premie	TV schade	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	66.581	1.071.489	1.138.070	1.107.559
Herrubriceringen	0	367.014	367.014	436.281
Herwaarderingen	5.614	45.616	51.230	40.000
Waarde balans Solvency II	72.195	1.484.119	1.556.314	1.583.840

Technische voorzieningen - schade verzekering	Balans BW2 31/12 2019	Herrubri- ceringen	Herwaar- deringen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Technische voorziening Premie	66.581	0	5.614	72.195	46.649
Te betalen schaden	1.463.961	0	45.750	1.509.711	1.573.899
Voorschotten	-392.472	392.471	1	0	0
Herverzekering	0	0	0	0	11
Te verrekenen met Zorginstituut (exclusief voorschotten)	0	-25.457	-135	-25.592	-36.719
Technische voorziening Schade	1.071.489	367.014	45.616	1.484.119	1.537.191
Technische voorziening - schadeverzekering	1.138.070	367.014	51.230	1.556.314	1.583.840

D.3 Overige schulden

D.3.1 Overige voorzieningen

Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	1.250	1.620
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	0	0
Waarde balans Solvency II	1.250	1.620

De overige voorzieningen betreft een voorziening voor Menzis SamenGezond van € 1,3 miljoen.

D.3.4 Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs

Dit betreffen nagenoeg geheel te betalen declaraties die al wel zijn goedgekeurd, maar nog niet van de bank zijn afschreven. Deze schulden hebben een looptijd van maximaal 30 dagen.

Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	307.745	226.135
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	1.581	878
Waarde balans Solvency II	309.326	227.013

D.3.5 Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)

Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	6.983	43.667
Herrubriceringen	-1.021	-29.502
Herwaarderingen	14	44
Waarde balans Solvency II	5.976	14.196

Deze schulden bestaan uit:

Menzis Zorgverzekeraar N.V.	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Nog te betalen kosten	2.020	1.877
RC Groepsmaatschappijen	3.782	11.396
Overige schulden	174	923
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	5.976	14.196

E Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

E.1.1 Eigen vermogen - omvang

Het eigen vermogen, zoals opgenomen in de jaarrekening (BW2/ Titel 9), bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming.

Vermogen balans Solvency II	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Eigen vermogen BW2	1.153.910	1.057.542
Vordering Zorginstituut Nederland	32.700	44.968
Technische voorziening premie	5.614	7.801
Technische voorziening Schade	-16.971	-31.636
Onroerend goed en Hypothecaire lening	0	0
Overige	-40.919	-16.714
Waarde balans Solvency II	1.134.334	1.061.961

In bovenstaand overzicht staan de verschillen in omvang van het eigen vermogen eind 2019 volgens BW2 van € 1.153,9 miljoen, conform jaarrekening 2019, en het eigen vermogen op basis van Solvency II-grondslagen van € 1.134,3 miljoen. De mutatie van het eigen vermogen volgens BW2 van € 96,4 miljoen betreft het resultaat van 2019.

Menzis Zorgverzekeraar N.V. beschikt alleen over kernvermogen, waarbij het vermogen van de zorgverzekeraars als tier-1 vermogen gekwalificeerd kan worden. Tier-1 vermogen mag volledig worden aangemerkt als eigen vermogen voor de dekking van de SCR.

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

De SCR van Menzis Zorgverzekeraar N.V. bedraagt ultimo 2019 € 801,1 miljoen en de MCR bedraagt € 327,2 miljoen. De solvabiliteitsratio ultimo 2019 bedraagt 1,42.

Vereiste Solvabiliteit	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Markt risico	135.677	105.640
Tegenpartijkrediet risico	24.972	23.026
Verzekeringstechnisch risico	582.114	584.255
Diversificatie	-105.314	-86.944
Basis solvabiliteit	637.449	625.976
Operationeel risico	163.655	157.719
Vereiste solvabiliteit (SCR)	801.104	783.695
Solvabiliteitsratio	1,42	1,36
Minimum vereiste solvabiliteit (MCR)	327.232	318.569

Bijlage 3. Toelichting Anderzorg N.V.

In deze bijlage zijn de specifieke toelichtingen opgenomen voor Anderzorg N.V., voor zover deze afwijken van wat is toegelicht in de hoofdstukken D en E.

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

De waarderingsgrondslagen van Anderzorg N.V. zijn identiek aan die van Coöperatie Menzis U.A. , zoals beschreven in hoofdstuk D van dit rapport. Dat geldt tevens voor het gebruik van schattingen, vervreemding van vaste activa, de bepaling van de reële waarde van betrokken activa - voor zover van toepassing - en de omrekening van vreemde valuta.

Alle bedragen zijn x € 1.000 tenzij anders aangegeven.

AnderZorg N.V.	Balans BW2 31/12 2019	Herrubri- ceringen	Herwaar- deringen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	323.391	903	-7	324.287	331.430
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	77.954	40.260	9.238	127.452	138.825
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	13.105	-12.913	0	192	6.779
Geldmiddelen en kasequivalenten	11.261	0	0	11.261	4.633
Overige, niet elders opgenomen activa	132	0	0	132	0
Totaal Activa	425.843	28.249	9.231	463.323	481.667
Technische voorzieningen - schade verzekering	199.155	28.225	3.427	230.807	279.891
Derivaten		202	0	202	108
Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs	47.398	0	244	47.642	39.013
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	19.772	-178	83	19.677	1.593
Overige, niet elders opgenomen verplichtingen	27	0	0	27	58
Totaal verplichtingen	266.352	28.249	3.754	298.355	320.663
Eigen Vermogen (overschot van activa minus verplichtingen)	159.491	0	5.477	164.968	161.004

D.1. Activa

D.1.3 Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)

De Solvency II-balanswaarde per 31 december 2019 voor alle beleggingen bedraagt € 324,3 miljoen.

Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	323.391	330.342
Herrubriceringen	903	1.089
Herwaarderingen	-7	-1
Waarde balans Solvency II	324.287	331.430

Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Materiële vaste activa (anders dan voor eigen gebruik)	0	0
Deelnemingen in verbonden ondernemingen, met inbegrip van participaties	0	0
Aandelen	33.567	30.147
Obligaties	281.594	298.668
Instellingen voor collectieve belegging	8.515	2.058
Derivaten	579	664
Depoito's behalve kas-equivalenten	31	-108
Waarde balans Solvency II	324.287	331.430

In onderstaande tabel staat de herrubricering en herwaardering van de derivaten, die als schuld op de balans staan verantwoord. De derivaten aan de debetzijde van de balans zijn opgenomen in bovenstaande tabel.

Derivaten	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	0	0
Herrubriceringen	202	108
Herwaarderingen	0	0
Waarde balans Solvency II	202	108

D.1.5 Vorderingen uit hoofde van verzekering en op intermediairs

In de balans op basis van Solvency II staan onder de balanspost Vorderingen uit hoofde van verzekering en intermediairs: de vorderingen op klanten, ZiNL, zorgaanbieders en -instellingen.

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	77.954	55.550
Herrubriceringen	40.260	73.239
Herwaarderingen	9.238	10.036
Waarde balans Solvency II	127.452	138.825

In onderstaand overzicht zijn deze vorderingen per 31 december 2019 naar categorie opgenomen.

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	15.559	15.951
Vordering op Zorginstituut Nederland	52.460	62.990
Overige vorderingen op zorgaanbieders	12.096	9.423
Voorschotten zorginstellingen (van TV Schade)	47.336	50.461
Waarde balans Solvency II	127.452	138.825

D.1.6 Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)

Deze vorderingen betreffen vorderingen die niet direct zijn gerelateerd aan de uitvoering van verzekeringsactiviteiten. Bedragen die betrekking hebben op te vorderen overfinanciering/ opbrengstverrekening, en vorderingen op zorgaanbieders vanwege FMC, zijn geherrubriceerd naar Vorderingen met betrekking tot verzekeringen (zie paragraaf D.1.2).

Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	13.105	29.613
Herrubriceringen	-12.914	-22.858
Herwaarderingen	0	22
Waarde balans Solvency II	191	6.777

Deze schulden bestaan uit:

AnderZorg N.V.	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Belastingen en sociale premies	60	54
Vordering op groepsmaatschappijen	0	6.606
Overige vorderingen	132	119
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	192	6.779

D.1.7 Geldmiddelen en kasequivalenten

De liquide middelen bestaan uit rekening-courant tegoeden bij banken ten bedrage van € 11,3 miljoen.

D.2 Technische voorziening

D.2.1 Technische voorzieningen (Solvency II versus BW2)

De technische voorzieningen zijn op basis van Solvency II-waarderingsgrondslagen gewaardeerd op € 230,8 miljoen.

Technische voorzieningen - schade verzekering	TV premie	TV schade	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	27.028	172.127	199.155	210.435
Herrubriceringen	0	28.225	28.225	63.853
Herwaarderingen	1.953	1.473	3.426	5.603
Waarde balans Solvency II	28.981	201.825	230.806	279.891

Technische voorzieningen - schade verzekering	Balans BW2 31/12 2019	Herrubri- ceringen	Herwaar- deringen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Technische voorziening Premie	27.028	0	1.953	28.981	29.092
Te betalen schaden	219.463	0	1.580	221.043	237.365
Voorschotten	-47.336	47.336	0	0	0
Herverzekering	0	0	0	0	-1
Te verrekenen met Zorginstituut (exclusief voorschotten)	0	-19.111	-107	-19.218	13.435
Technische voorziening Schade	172.127	28.225	1.473	201.825	250.799
Technische voorziening - schadeverzekering	199.155	28.225	3.426	230.806	279.891

D.3 Overige schulden

D.3.4 Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs

Dit betreffen nagenoeg geheel te betalen declaraties die al wel zijn goedgekeurd, maar nog niet van de bank zijn afgeschreven. Deze schulden hebben een looptijd van maximaal 30 dagen. De herrubricering betreft de aan zorgaanbieders en zorginstellingen terug te betalen bedragen vanuit formele en materiële controles.

Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	47.398	38.862
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	244	151
Waarde balans Solvency II	47.642	39.013

D.3.5 Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)

Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	19.772	14.079
Herrubriceringen	-178	-12.484
Herwaarderingen	83	11
Waarde balans Solvency II	19.677	1.593

Deze schulden bestaan uit:

AnderZorg N.V.	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Nog te betalen kosten	7	34
RC Groepsmaatschappijnen	19.629	1.422
Overige schulden	41	137
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	19.677	1.593

E. Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

E.1.1 Eigen vermogen - omvang

Het eigen vermogen opgenomen in de jaarrekening (BW2/ Titel 9) bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming.

Vermogen balans Solvency II	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Eigen vermogen BW2	159.491	156.705
Vordering Zorginstituut Nederland	9.176	9.999
Technische voorziening premie	1.953	2.367
Technische voorziening Schade	-6.037	-4.832
Onroerend goed en Hypothecaire lening	0	0
Overige	385	-3.235
Waarde balans Solvency II	164.968	161.004

In bovenstaand overzicht staan de verschillen in omvang van het eigen vermogen eind 2019 volgens BW2 van € 159,5 miljoen, conform jaarrekening 2019, en het eigen vermogen op basis van Solvency II-grondslagen van € 165,0 miljoen. De mutatie van het eigen vermogen volgens BW2 van € 2,8 miljoen betreft het resultaat (winst) van 2019.

Anderzorg N.V. beschikt alleen over kernvermogen, waarbij het vermogen van de zorgverzekeraars als tier-1 vermogen gekwalificeerd kan worden. Tier-1 vermogen mag volledig worden aangemerkt als eigen vermogen voor de dekking van de SCR.

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

De SCR van Anderzorg N.V. bedraagt ultimo 2019 € 97,0 miljoen en de MCR bedraagt € 39,4 miljoen. De solvabiliteitsratio ultimo 2019 bedraagt 1,70.

Vereiste Solvabiliteit	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Markt risico	19.135	15.073
Tegenpartijkrediet risico	4.410	3.467
Verzekeringstechnisch risico	70.074	76.255
Diversificatie	-15.113	-12.412
Basis solvabiliteit	78.505	82.384
Operationeel risico	18.449	18.294
Vereiste solvabiliteit (SCR)	96.955	100.678
Solvabiliteitsratio	1,70	1,60
Minimum vereiste solvabiliteit (MCR)	39.438	41.084

Bijlage 4. Toelichting Menzis N.V.

In deze bijlage zijn de specifieke toelichtingen opgenomen voor Menzis N.V., voor zover deze afwijken van wat is toegelicht in de hoofdstukken D en E.

D. Waardering voor solvabiliteitsdoeleinden

De waarderingsgrondslagen van Menzis N.V. zijn identiek aan die van Coöperatie Menzis U.A., zoals beschreven in hoofdstuk D van dit rapport. Dat geldt tevens voor het gebruik van schattingen, vervreemding van vaste activa, de bepaling van de reële waarde van betrokken activa - voor zover van toepassing- en de omrekening van vreemde valuta.

Alle bedragen zijn x € 1.000 tenzij anders aangegeven.

Menzis N.V.	Balans BW2 31/12 2019	Herrubri- ceringen	Herwaar- deringen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	3.892	0	188	4.080	4.080
Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	260.018	1.046	-3	261.061	245.690
Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	9.333	340	0	9.673	9.253
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	2.200	-1.308	3	895	226
Geldmiddelen en kasequivalenten	3.681	0	0	3.681	2.989
Overige, niet elders opgenomen activa	7	0	0	7	0
Totaal Activa	279.131	78	188	279.397	262.238
Technische voorzieningen - schade verzekering	37.758	0	5.180	42.938	35.142
Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen	46	0	0	46	52
Derivaten		285	0	285	152
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	11.328	-207	42	11.163	9.962
Overige, niet elders opgenomen verplichtingen	31	0	0	31	16
Totaal verplichtingen	49.163	78	5.222	54.463	45.323
Eigen Vermogen (overschot van activa minus verplichtingen)	229.968	0	-5.034	224.934	216.915

D.1 Activa

D.1.2 Materiële vaste activa voor eigen gebruik

In de jaarrekening 2019 is het terrein van het kantoorgebouw te Groningen gewaardeerd tegen de marktwaarde gebaseerd op een taxatie. Panden (en terreinen) in eigen gebruik worden iedere drie jaar getaxeerd. In de tussenliggende jaren worden panden gewaardeerd aan de hand van indexatie. Materiële vaste activa voor eigen gebruik worden in de Solvency II-balans gewaardeerd op marktwaarde.

Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	3.892	3.892
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	188	188
Waarde balans Solvency II	4.080	4.080

D.1.3 Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)

De Solvency II-balanswaarde per 31 december 2019 van de beleggingen bedraagt € 261,1 miljoen.

Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	260.018	244.661
Herrubriceringen	1.046	1.027
Herwaarderingen	-3	2
Waarde balans Solvency II	261.061	245.690

Beleggingen (niet zijnde activa in verband met aan indexen of beleggingen gekoppelde overeenkomsten)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Materiële vaste activa (anders dan voor eigen gebruik)	0	0
Deelnemingen in verbonden ondernemingen, met inbegrip van participaties	0	0
Aandelen	47.207	42.397
Obligaties	200.976	199.556
Instellingen voor collectieve belegging	11.976	2.895
Derivaten	815	936
Depoito's behalve kas-equivalenten	87	-94
Waarde balans Solvency II	261.061	245.690

In onderstaande tabel staat de herrubricering en herwaardering van de derivaten die als schuld op de balans staan verantwoord. De derivaten in bovenstaande tabel zijn aan de debetzijde van de balans opgenomen.

Derivaten	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	0	0
Herrubriceringen	285	152
Herwaarderingen	0	0
Waarde balans Solvency II	285	152

D.1.5 Vorderingen uit hoofde van verzekering en op intermediairs

In de balans op basis van Solvency II staan onder de balanspost Vorderingen uit hoofde van verzekering en intermediairs: de vorderingen op klanten, ZiNL, zorgaanbieders en -instellingen.

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	9.333	8.969
Herrubriceringen	340	283
Herwaarderingen	0	1
Waarde balans Solvency II	9.673	9.253

In onderstaand overzicht zijn deze vorderingen per 31 december 2019 naar categorie opgenomen.

Vorderingen uit hoofde van verzekeringen en intermediairs	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	9.332	8.968
Vordering op Zorginstituut Nederland	0	0
Overige vorderingen op zorgaanbieders	342	284
Voorschotten zorginstellingen (van TV Schade)	0	0
Waarde balans Solvency II	9.673	9.253

De BW2-waardering van de vorderingen op klanten gebeurt tegen nominale waarde.

D.1.6 Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)

Deze vorderingen betreffen vorderingen die niet direct zijn gerelateerd aan de uitvoering van verzekeringsactiviteiten. Bedragen die betrekking hebben op te vorderen overfinanciering/ opbrengstverrekening, en vorderingen op zorgaanbieders vanwege FMC zijn geherrubriceerd naar Vorderingen met betrekking tot verzekeringen (zie paragraaf D.1.3).

Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van verzekering)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	2.200	8.837
Herrubriceringen	-1.308	-8.328
Herwaarderingen	6	1
Waarde balans Solvency II	898	225

Op de Solvency II-balans per 31 december 2019 resteren uiteindelijk de volgende overige vorderingen, die tegen nominale waarde zijn opgenomen op de balans:

Menzis N.V.	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Belastingen en sociale premies	148	185
Vordering op groepsmaatschappijen	709	-
Overige vorderingen	38	41
Vorderingen (handelsvorderingen, geen vorderingen uit hoofde van	895	226

D.1.7 Geldmiddelen en kasequivalenten

De liquide middelen bestaan uit rekening-courant tegoeden bij banken ten bedrage van € 3,7 miljoen.

D.2 Technische voorziening

D.2.1 Technische voorzieningen (Solvency II versus BW2)

De technische voorzieningen zijn op basis van Solvency II-waarderingsgrondslagen gewaardeerd op € 42,9 miljoen.

Technische voorzieningen - schade verzekering	TV premie	TV schade	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	0	37.758	37.758	38.027
Herrubriceringen	0	0	0	-
Herwaarderingen	364	4.815	5.179	-2.884
Waarde balans Solvency II	364	42.573	42.937	35.143

Technische voorzieningen - schade verzekering	Balans BW2 31/12 2019	Herrubri- ceringen	Herwaar- deringen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Technische voorziening Premie	0	0	364	364	-7.611
Te betalen schaden	37.758	0	4.815	42.573	42.754
Voorschotten	0	0	0	0	0
Herverzekring	0	0	0	0	0
Te verrekenen met Zorginstituut (exclusief voorschotten)	0	0	0	0	0
Technische voorziening Schade	37.758	0	4.815	42.573	42.754
Technische voorziening - schadeverzekering	37.758	0	5.179	42.937	35.143

D.3 Overige schulden

D.3.1 Overige voorzieningen

Voorzieningen niet zijnde technische voorzieningen	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	46	52
Herrubriceringen	0	0
Herwaarderingen	0	0
Waarde balans Solvency II	46	52

De overige voorzieningen bestaat uit een voorziening voor premievrije polissen.

D.3.4 Schulden uit hoofde van verzekeringen en aan intermediairs

Dit betreffen nagenoeg geheel te betalen declaraties die al wel zijn goedgekeurd, maar nog niet van de bank zijn afschreven. Deze schulden hebben een looptijd van maximaal 30 dagen. De herrubricering betreft de aan zorgaanbieders en zorginstellingen terug te betalen bedragen vanuit formele en materiële controles.

D.3.5 Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)

De overige schulden onder Solvency II bestaan hoofdzakelijk uit schulden van het zorgkantoor aan ZiNL, te betalen schade en diverse te betalen kosten.

Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Boekwaarde balans BW2	11.328	17.382
Herrubriceringen	-207	-7.447
Herwaarderingen	42	40
Waarde balans Solvency II	11.163	9.962

Op de Solvency II-balans per 31 december 2019 kunnen de schulden als volgt worden gespecificeerd:

Menzis N.V.	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Nog te betalen kosten	727	530
RC Groepsmaatschappijen	10.439	9.430
Overige schulden	-2	1
Schulden (handelsschulden, geen schulden uit hoofde van verzekeringen)	11.163	9.962

E. Kapitaalbeheer

E.1 Eigen vermogen

E.1.1 Eigen vermogen - omvang

Het eigen vermogen opgenomen in de jaarrekening (BW2/ Titel 9) bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming.

Vermogen balans Solvency II	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Eigen vermogen BW2	229.968	213.871
Vordering Zorginstituut Nederland	0	0
Technische voorziening premie	364	-7.611
Technische voorziening Schade	-1.418	-1.680
Onroerend goed en Hypothecaire lening	188	188
Overige	-4.168	12.146
Waarde balans Solvency II	224.934	216.914

In bovenstaand overzicht staan de verschillen in omvang van het eigen vermogen eind 2019 volgens BW2 van € 230,0 miljoen, conform jaarrekening 2019, en het eigen vermogen op basis van Solvency II-grondslagen van € 224,9 miljoen. De mutatie van het eigen vermogen volgens BW2 van € 16,0 miljoen betreft het positieve resultaat van 2019.

Menzis N.V. beschikt alleen over kernvermogen, waarbij het vermogen van de zorgverzekeraars als tier-1 vermogen gekwalificeerd kan worden. Tier-1 vermogen mag volledig worden aangemerkt als eigen vermogen voor de dekking van de SCR.

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

De SCR van Menzis N.V. bedraagt ultimo 2019 € 105,0 miljoen en de MCR bedraagt € 26,3 miljoen. De solvabiliteitsratio ultimo 2019 bedraagt 2,14.

Vereiste Solvabiliteit	Balans SII 31-12-2019	Balans SII 31-12-2018
Markt risico	27.701	21.957
Tegenpartijkrediet risico	1.948	1.461
Verzekeringstechnisch risico	78.316	79.705
Diversificatie	-18.006	-14.882
Basis solvabiliteit	89.958	88.240
Operationeel risico	15.090	15.368
Vereiste solvabiliteit (SCR)	105.048	103.608
Solvabiliteitsratio	2,14	2,09
Minimum vereiste solvabiliteit (MCR)	26.262	25.902

Wat vindt u van ons verslag?

Wij zijn benieuwd wat u vindt van ons verslag van de solvabiliteit en financiële situatie van Menzis in 2019. Indien u vragen heeft laat het ons weten, wij informeren u graag.

Uw reacties zijn welkom op jaarverslag@menzis.nl. U kunt ook bellen met de afdeling Corporate Communicatie: (0317) 455 811. Meer informatie staat ook op onze websites: www.menzis.nl en www.anderzorg.nl.

Colofon

Redactie: Canan Kocdas en Raimund Hiller

Solvency & Financial Condition Report 2019.

Alle rechten voorbehouden.

Op dit document is de disclaimer van Menzis jaarverslag van toepassing.

Zie jaarverslag.menzis.nl/disclaimer

